Eshuis

Gemeente Almelo

ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

Gemeente Almelo

6 JUNI 2024

Per saldo persoonlijker

gemeente Almelo
T.a.v. de raadsgriffier,
de heer drs. H.
Scherpenzeel
Postbus 91
8200 AB Almelo

Datum
6 juni 2024

Ons kenmerk
ACV2023

Behandeld door
M.B. Baveld MSc RE RA

Geachte leden van de gemeenteraad,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2023 van de gemeente Almelo aan. Onze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging van 22 september 2023. Dit verslag gaat in op onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2023.

Bij de jaarrekening 2023 van de gemeente Almelo zullen wij een controleverklaring met een goedkeurend oordeel betreffende de getrouwheid afgeven.

De jaarrekening 2023 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo. Bij deze jaarrekening hebben wij op 6 juni 2024 een goedkeurende controleverklaring voor het getrouwe beeld verstrekken.

Wij bedanken de medewerkers van de gemeente Almelo voor de open en constructieve wijze van samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.

Caroline Louise Willems
2024.06.06 18:59:32 +02'00'

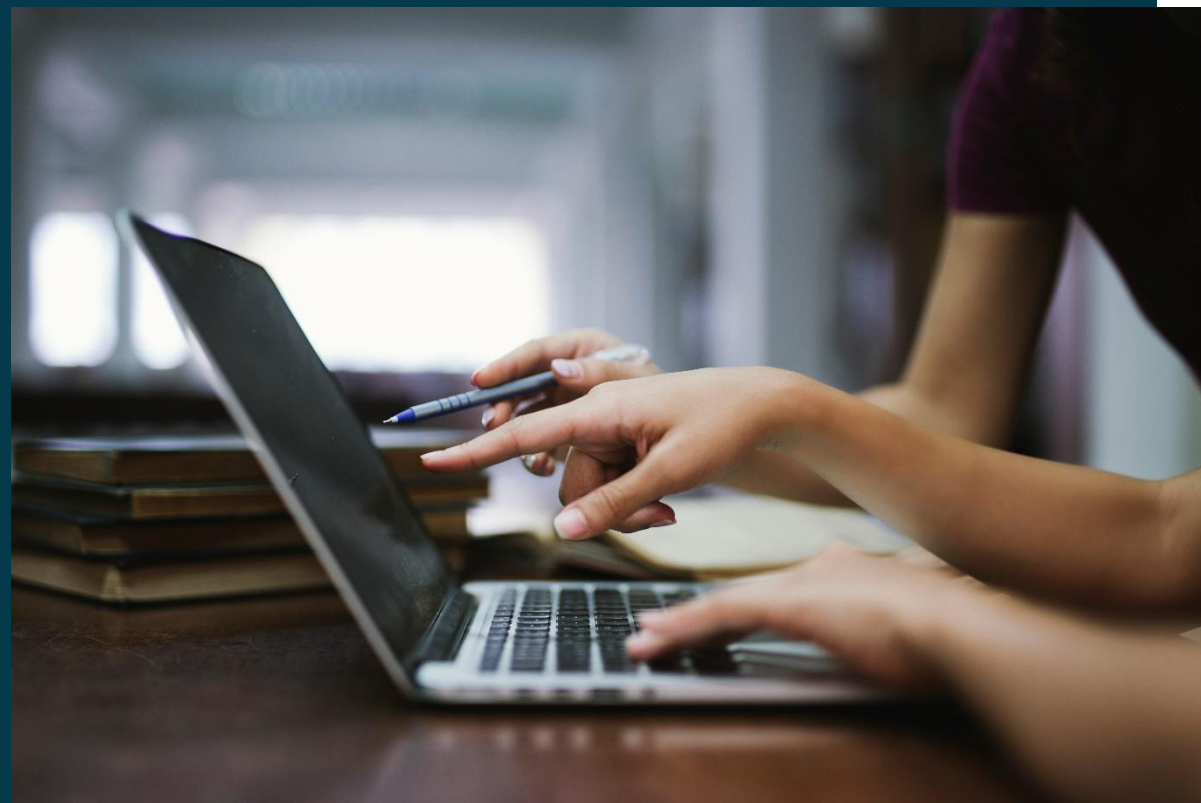
drs. C.L. (Caroline) Willems RA
Partner

Inhoudsopgave

- Bestuurlijke samenvatting controle 2023 4
- Belangrijkste bevindingen uit onze controle 9
- Rechtmatigheidsverantwoording 24
- De financiële positie van uw gemeente 31
  - Financiële positie
  - Resultaatanalyse
- Organisatie 35
  - Administratieve organisatie en interne beheersing
- IT-audit 37
  - Onze kijk op de algemene IT-beheersingsmaatregelen
  - Betrouwbaarheid en continuïteit van IT omgeving
- Overige aangelegenheden 44
- Bijlagen 46
  - Bijlage 1a: Niet-gecorrigeerde controleverschillen
  - Bijlage 1b: Onzekerheden in de controle
  - Bijlage 1c: In de controle opgenomen aanpassingen
  - Bijlage 1d: In de controle opgenomen aanpassingen rechtmatigheidsverantwoording
  - Bijlage 1e: Tekortkomingen in de toelichtingen
  - Bijlage 1f: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023
  - Bijlage 2: Onafhankelijkheid

Eshuis

Bestuurlijke samenvatting

Per saldo persoonlijker

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Conclusies jaarrekeningcontrole 2023

Onderwerp	Beschrijving	Referentie
Getrouwheidsoordeel	• Wij geven een goedkeurend oordeel af voor de getrouwheid. • De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 3.680.000 respectievelijk € 11.040.000.	Pagina 14
Financiële positie	• De financiële positie ultimo 2023 is verbeterd ten opzichte van 2022. Met name het gevolg van het positieve resultaat over 2023 ad. € 18,3 miljoen. • Het weerstandsvermogen bedraagt € 45,9 miljoen. De weerstandscapaciteit is ruim hoger dan de door de gemeente onderkende aanwezige risico's ad € 8,6 miljoen.	Pagina 32
Interne beheersing	• Naar aanleiding van onze reguliere interim-controle in 2023 zien wij een gedegen interne beheersing, wat onder meer resulteert in dat wij kunnen steunen op de handmatige en digitale beheersingsmaatregelen rond de digitale factuurverwerking en het sociaal domein. Het grootste aandachtspunt blijft sinds jaren de beheersing van het rechtmatig aanbesteden van inkopen. Dit onderwerp behandelen wij apart als onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording.	Pagina 36
	• De gemeente Almelo beschikt over een stelsel aan maatregelen om fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. Een integrale analyse over de fraudegevoeligheid van de gemeente is in een vergevorderd stadium, zoals u ook rapporteert in paragraaf 3.5.11 Frauderisico's en continuïteit. Hiertoe verwijzen wij ook in onze controleverklaring in sectie "Controle-aanpak frauderisico's". Het is van belang om de fraudeanalyse als deze klaar is onderdeel van uw vaste planning & control cyclus te maken, alsook te adresseren vanuit uw controle op de rechtmatigheidsverantwoording.	Pagina 38
Kwaliteit verslaggeving	• Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen aannemelijk zijn en consistent worden gebruikt.	Pagina 11

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Conclusies jaarrekeningcontrole 2023

Onderwerp	Beschrijving	Referentie
Controleproces	• Bij de start van de controle waren de jaarstukken gereed, het controledossier was nagenoeg compleet. Wij hebben de eerste steekproeven aan het begin van onze controle uitgezet, alsmede het verder aanscherpen van onze vragen en verloop via ons portaal YouProvide. Deze acties hebben bijgedragen aan het voorspoedige verloop van het controleproces. Wij willen de ambtelijke organisatie graag bedanken voor hun inzet en snelle oplevering. Daarnaast vinden wij een compliment op zijn plaats rondom de kwaliteit van aanlevering en de administratieve inrichting, mede in vergelijking met andere vergelijkbare gemeenten.	
Grondexploitatie	• Wij hebben het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten met betrekking tot de grondexploitatie bepaalt, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. De jaarrekening voldoet aan de verslaggevingseisen. Voor Almelo Noord Oost is sprake van een dalende afzet, wat betekent dat als de markt op de middellange termijn niet aantrekt u keuzes moet gaan maken over de verdere ontwikkeling van het plan. De bedrijventerreinen van Almelo verkeren in dezelfde situatie als voorgaande jaren.	Pagina 12
Overige Gemeente-specifieke onderwerpen	• Wij hebben geen ongecorrigeerde controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage 2023 geconstateerd. • Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2023 niet strijdig zijn met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2023 van de gemeente Almelo voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT. Conform de afspraken met onze beroepsvereniging hebben wij het anti-cumulatiebeding voor de WNT niet gecontroleerd en dit ook gemeld in de controleverklaring.	Pagina 23
IT-audit Sociaal Domein & digitale factuurverwerking	• Mede in afstemming met de auditcommissie hebben wij een uitgebreide IT-audit uitgevoerd ten aanzien van de digitale beheersingsmaatregelen binnen het sociaal domein, het grootboek en het digitale factuurverwerkingsproces. Het resultaat van deze audit is dat wij kunnen steunen op de beheersing van deze systemen en hebben daarom onder meer voor de sociale uitkeringen in geld, sociale uitkeringen in natura en de inkopen een gedeeltelijk systeemgerichte aanpak gehanteerd. Concreet betekent dit dat wij steunen op de interne beheersingsmaatregelen rond de controle en verantwoording van uitkeringen en declaraties van zorgaanbieders, verantwoorde lasten en haar vastlegging in de administratie. De gemeente heeft voldoende waarborgen aangebracht om te kunnen vertrouwen op de beheersingsmaatregelen in deze systemen. Ten opzichte van vorig jaar zijn er diverse verbeteringen aangebracht in de beheersing. Dit heeft geresulteerd in een significante afname van het aantal bevindingen in onze IT-audit. Tevens is door het verschuiven van de werkzaamheden naar de IT-omgeving sprake van een afname van de door ons getrokken steekproeven op de verantwoorde lasten in zijn algemeenheid en de verantwoorde lasten in het sociaal domein en de inkopen. • Uw gemeente is redelijk uniek dat deze controle bij u mogelijk is én dat u de kans op een andere manier van controleren heeft aangegrepen. Daarvoor complimenteren wij u.	Pagina 37

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Conclusies jaarrekeningcontrole 2023

Onderwerp	Beschrijving	Referentie
Rechtmatigheids-verantwoording	• Wij hebben de rechtmatigheidsverantwoording gecontroleerd op haar getrouwheid in lijn met de handreiking 1152 van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants. In lijn met deze handreiking hebben wij afzonderlijke werkzaamheden gedaan op de werkzaamheden van de VIC-functie, op het voorwaarden-, M&O-, en begrotingscriterium. Het college heeft voor € 8,5 miljoen rechtmatigheidsfouten geconstateerd. Dit is lager dan de verantwoordingsgrens van € 11,0 miljoen. De rechtmatigheidsafwijkingen groter dan de rapporteringsgrens van € 150.000 zijn toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. De nieuwe regels voor de rechtmatigheidsverantwoording leiden tot een ander beeld dan voorgaande jaren. De nieuwe regels, zoals het wegen van onrechtmatigheden in de lastenoverschrijdingen, zijn dan ook op principiële punten anders dan u gewend bent. Raad en college hebben op deze cruciale punten beperkte invloed. Voor verdere toelichting verwijzen wij naar paragraaf 3.5.9 Rechtmatigheidsverantwoording in de jaarverantwoording 2023.	Pagina 24
Grote projecten	• Almelo is voornemens om grote investeringen te doen in de kwaliteit van de stad. Het college heeft dit doorgerekend in de meerjarenbegroting. In de jaarrekening van 2023 zijn vooralsnog de investeringen in het zwembad te zien: € 2,6 miljoen in 2023. Het zwaartepunt voor de investeringen komt in de volgende jaren. Uw raad heeft al wel voorbereidingskredieten toegekend.	

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Conclusies jaarrekeningcontrole 2023

Onderwerp	Beschrijving	Referentie
Sociaal domein	• Wij hebben in de zorguitkeringen in natura geen onzekerheden en/of afwijkingen voor getrouwheid geconstateerd, met uitzondering van een te lage schuldpositie van de te verwachten declaraties Jeugd en Wmo. Dit heeft als oorzaak dat de gemeente niet haar prognosemodel heeft toegepast waarin een inschatting wordt gemaakt van (1) de nog te verwachten declaraties op basis van de lopende indicaties over 2023 en (2) de verwachten declaraties waar voor nog geen indicatie is verantwoord in Suite4SociaalDomein. Men heeft hier gewacht met het binnenkomen van de productieverantwoordingen en vervolgens geen slotboeking gedaan op basis van deze nieuwe informatie. Dit resulteert in een afwijking van € 448.285. Wij bevelen aan om wel het prognosemodel toe te passen en niet te wachten op het binnenkomen van productieverantwoordingen. • Wij hebben in de sociale uitkeringen in natura geen fouten voor getrouwheid geconstateerd.	Pagina 22
Voorzieningen	• Wij hebben daarnaast een presentatieverschil geconstateerd ter waarde van € 995.000 in de voorzieningen Riolering egalisatie en de Riolering vervanging. Het betreft een onterechte dotatie aan de voorziening Riolering vervanging, welke op basis van het BBV dient te worden afgeroamd op de voorziening voor beklemde middelen waarvan de bestemming gebonden is. De bevinding is niet gecorrigeerd. U vindt de correctie in dit verslag in de Bijlage 1a: Niet-gecorrigeerde controleverschillen.	Pagina 16
Schatkistbankieren	• Met de Wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden (= alle middelen boven een per decentrale overheid te bepalen limiet). Voor uw gemeente geldt voor 2023 per kwartaal een limiet van € 6,7 miljoen. Decentrale overheden dienen in de jaarrekening verantwoording af te leggen over het gemiddelde banksaldo per kwartaal en de over- dan wel onderschrijding van de toegestane limiet. Uit de verantwoording van het schatkistbankieren over 2023 - zoals opgenomen in de toelichting op de balans - blijkt dat de gemeente Almelo in geen van de kwartalen een overschrijding laat zien.	Pagina 23

Eshuis

Belangrijkste bevindingen

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Wij verstrekken een controleverklaring bij de jaarrekening 2023 met een goedkeurend oordeel betreffende de getrouwheid.

Wij hebben onze controle van de jaarrekening 2023 van gemeente Almelo uitgevoerd, en verstrekken een controleverklaring met een goedkeurend oordeel betreffende de getrouwheid bij deze jaarrekening.

Wel feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot het vermogen en het resultaat

Wij hebben tijdens onze controle enkele niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel die van invloed zijn op het vermogen of het resultaat van de gemeente. Hiervoor verwijzen wij naar de bijlage 1a.

Fouten en onzekerheden in de PGB bestedingen

De PGB-bestedingen zijn door uw gemeente (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft een controleverklaring met een oordeel met beperking bij de verantwoordingen 2023 verstrekt, vanwege rechtmatigheids- en getrouwheisafwijkingen.

Als gevolg van de fouten in de verantwoorde PGB-bestedingen in de jaarrekening 2023 van de SVB leidt dit tevens tot een afwijking in onze controle voor de getrouwheid en de rechtmatigheid. Deze afwijking is niet opgenomen in het (verplichte) overzicht van controleverschillen omdat deze kleiner is dan de rapportagedrempel ad € 184.000.

Geen feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot SiSa-bijlage

Wij hebben geen ongecorrigeerde controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage 2023 geconstateerd.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel die van invloed zijn op de WNT. Conform de afspraken met onze beroepsvereniging hebben wij het anti-cumulatiebeding voor de WNT niet gecontroleerd en dit ook gemeld in de controleverklaring.

Onze opdracht is ongewijzigd uitgevoerd

Met de opdrachtbevestiging van 22 september 2023 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2023.

Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend (geweest) voor onze controle:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).
- De Controleverordening gemeente Almelo (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet).

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking of wijziging in de reikwijdte van onze controle. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2023 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Almelo

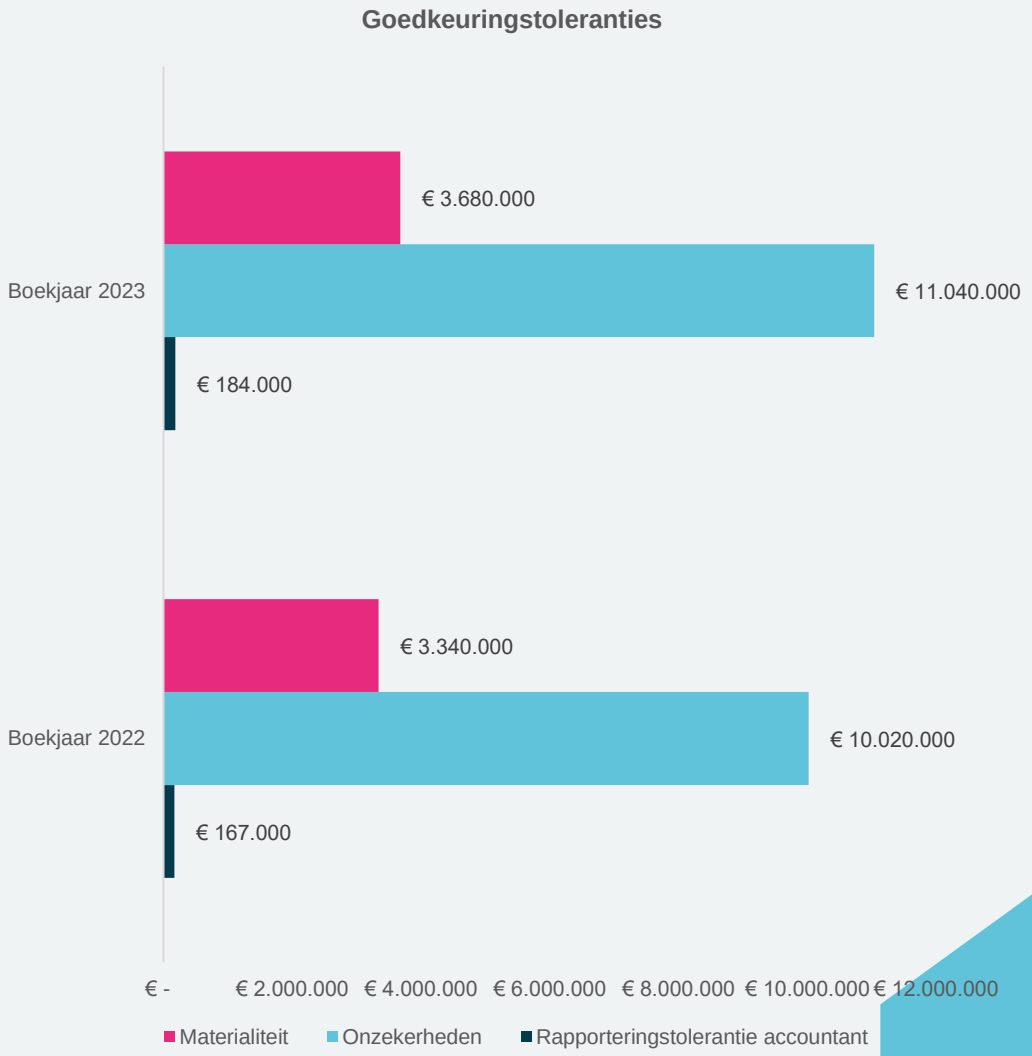
Ons zijn geen relaties bekend tussen Eshuis Registeraccountants B.V. en haar zuster- en of dochterondernemingen en de gemeente, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging is te vinden in bijlage 2 bij deze rapportage.

Er zijn geen belangrijke wijzigingen in de verslaggevingsregels

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van de gemeente. Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeente zijn uiteengezet in de toelichting in de jaarrekening 2023.

Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen aannemelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2023 uitgevoerd met inachtneming van de volgende goedkeuringstoleranties, zoals opgenomen in de door u vastgestelde controleverordening:

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening, met uitzondering van de door ons geconstateerde onzekerheden

De jaarverantwoording 2023 van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag 2023 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2023 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting en de SiSa-bijlage).

In het onderdeel “programmaverantwoording” van het jaarverslag dient informatie te worden opgenomen met betrekking tot de vragen: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (over o.a. weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag.

Op basis van Nederlandse wetgeving en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen. Als onderdeel van dit vereiste hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag de vereiste informatie bevat op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en artikel 26 BBV.
- Wij hebben, voor zover wij kunnen beoordelen, vastgesteld dat de toelichtingen van de gemeenteraad in het jaarverslag en de andere informatie zoals opgenomen in de jaarstukken verenigbaar zijn met de beweringen en toelichtingen die in de jaarrekening zijn opgenomen.
- Wij hebben vastgesteld dat de toelichtingen in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de uitgevoerde controlewerkzaamheden.

De grondexploitaties zijn geactualiseerd

De balanspost met de belangrijkste schattingselementen in de jaarrekening van de gemeente Almelo betreft de voorraad onderhanden werk, waaronder de bouwgronden in exploitatie (grondexploitaties). De balanspost heeft een omvang van € 18,9 miljoen. Dit bedrag vertegenwoordigt het vermogen dat u al in de grondexploitatie heeft geïnvesteerd. Daar tegenover staan nog te realiseren baten groot € 46,8 miljoen en lasten groot € 24,8 miljoen.

De nog te realiseren baten en lasten vormen samen met de boekwaarde de basis voor het uiteindelijke resultaat van de lopende projecten. Per project moet bepaald worden of er sprake is van een verwacht verlies, waarvoor een voorziening getroffen moet worden, of winst. De totale verwachte tussentijdse winst mag u gedurende het boekjaar als resultaat nemen. In 2023 heeft Almelo 11 grondexploitaties, overwegend woningbouwprojecten. Er is sprake van acht woningbouwprojecten.

Controlewerkzaamheden grondexploitaties

De risico’s voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot vier P’s:

- Planning: is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt. Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn
- Programmering: in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse gemaakt van de ‘mix’ van woningen (huur, koop, vrije kavel appartementen, etc.) in de projecten, in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- Prijs: de verkoopprijzen van woningen, en dus van grond, hebben langere tijd onder druk gestaan. Deze situatie is omgeslagen in een grote vraag naar woningen en grond, waardoor de grondprijs zich in een hoog tempo in positieve zin ontwikkelt. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke grondprijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de positieve marktontwikkelingen?
- Plankosten: door de toenemende vraag naar woningen en dus naar bouwcapaciteit is sprake van een toenemende stijging van de bouwkosten. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke prijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de hierbij horende prijsontwikkelingen?

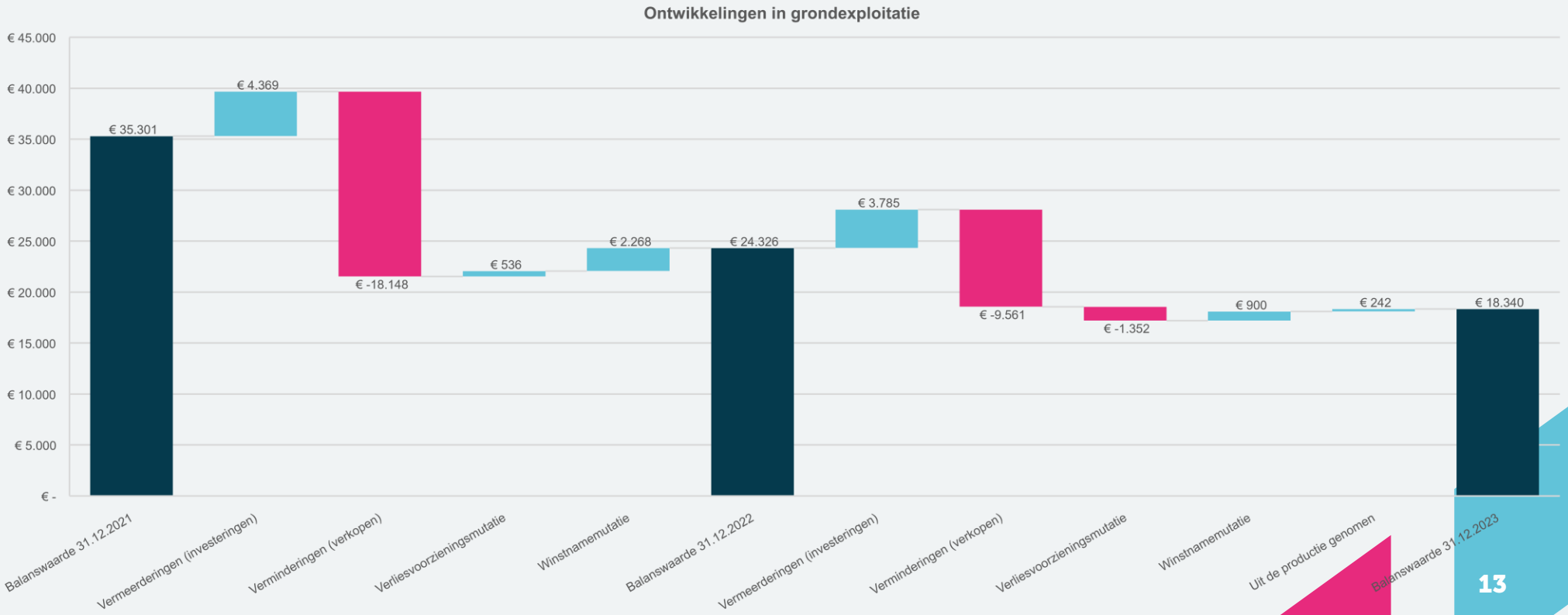
Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Deze 4 P's vormen de basis voor de actualisatie van de grondexploitaties zoals opgenomen in uw paragraaf 'Grondbeleid'. De balanswaarde is in 2023 afgenomen van € 24,9 miljoen tot € 18,9 miljoen. Dit is voor het grootste deel toe te schrijven aan de ontwikkelingen in de exploitatie van Bedrijvenpark Twente Noord en Almelo Noord Oost. Daarnaast is de winstneming toegenomen met € 0,9 miljoen, echter tegelijkertijd gecompenseerd door een gestegen verliesvoorziening met € 1,4 miljoen.

Bij onze beoordeling van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen voor het actualiseren van de grondexploitaties hebben wij het volgende in overweging genomen:

- Of de afzonderlijke veronderstellingen redelijk lijken, onderling afhankelijk en intern consistent zijn, en of de veronderstellingen redelijk lijken wanneer ze collectief of in samenhang met andere veronderstellingen worden beschouwd.
- Of de veronderstellingen in de markt de waarneembare veronderstellingen op passende wijze weerspiegelen; met andere woorden: is er consistentie met de algemene economische omgeving en de economische omstandigheden in/bij de gemeente?
- Of de veronderstellingen aansluiten op de (vastgestelde) plannen (besluiten) van de raad.
- Of de veronderstellingen consistent zijn met de ervaringscijfers van de gemeente (met andere woorden: is historische informatie representatief voor toekomstige situaties?).

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Belangrijkste bevindingen in onze controle

De grondexploitaties zijn door u voor de jaarrekening 2023 opnieuw doorgerekend (geactualiseerd), en waar nodig zijn door u de verwachtingen bijgesteld, waarmee tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd, en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen.

Tussentijdse winstneming

Op grond van het BBV heeft uw gemeente in het boekjaar 2023 per saldo € 8,6 miljoen aan tussentijdse winst genomen op de grondexploitaties (2022: € 7,7 miljoen positief). Dit komt volledig voor de rekening van Almelo Noord Oost waarbij een hogere winst wordt verwacht en welke conform het BBV tussentijds moet worden verantwoord.

Belangrijkste conclusies waardering grondexploitaties

Als onderdeel van de controle van de waardering van de bouwgronden in exploitatie voeren wij een risicoanalyse uit ter bepaling van het risicoprofiel van de individuele grondexploitaties en de hierdoor bestaande kans op een materiële fout in de waardering ervan. Hierbij betrekken wij de huidige boekwaarde, het geprognosticeerde resultaat en de aard en omvang van de nog te realiseren baten en lasten (liggen hier al contracten/overeenkomsten aan ten grondslag of niet). Wij hebben op grond van de door ons verrichte werkzaamheden inzake de waardering van de grondexploitaties vastgesteld dat uw gemeente:

- Beschikt over actuele ramingen van de nog te realiseren baten en lasten.
- Beschikt over een deugdelijke onderbouwing van de gehanteerde uitgangspunten in de grondexploitaties.
- Externe deskundigheid heeft ingeschakeld ter onderbouwing van de geraamde grondprijzen en grondopbrengsten.
- Een niet onaannemelijk niveau heeft bepaald van de nog te maken plan- en civiele kosten.

De uitgangspunten die in de grondexploitaties en dus in de jaarrekening 2023 zijn verwerkt, zijn door ons beoordeeld en als aannemelijk aangemerkt.

Actualisatie grondexploitaties

Kostenstijgingen

De kosten in de markt stijgen door. Deze kostenstijgingen zijn sterk marktgebonden. De gemeente Almelo kiest er dan ook voor om bekende prijsverhogingen bij de herzieningen te verwerken. Daarnaast is voor de komende jaren een generieke kostenstijging voor inflatie ingerekend van 2 – 3% voor bouwkosten en 2 – 5% voor plankosten. Die laatste stijging hangt ermee samen dat voor de korte termijn stijgingen in de ambtenarensalarissen worden verwacht.

Rente

Almelo heeft veel leningen aangetrokken. De rente die op die leningen betaald wordt is bepalend voor hoeveel rente toegerekend moet worden aan de grondexploitaties. Op het moment betaalt Almelo op de leningen gemiddeld 1,3%. Met de stijgende rentetarieven is het de verwachting dat dit niet langdurig zo zal blijven. De komende jaren moet Almelo ook een aantal externe leningen herfinancieren, naar verwachting tegen hogere rentetarieven. Vanaf 2026 wordt daarom gerekend met een rentepercentage van 1,8%. Verder in de toekomst is het afwachten hoe de rente zich gaat ontwikkelen. Uw gemeente heeft veel projecten voorgefinancierd en zal naar verwachting nog meer grondexploitaties voorfinancieren. Met voorfinancieren bedoelen we: de gemeente maakt alvast kosten voor het project, maar de verkoopopbrengsten komen pas later. Mocht u in de toekomst gaan werken met de projectontwikkelaars dan is wellicht mogelijk om met hen afspraken te maken over de verdeling van de lasten van voorfinanciering.

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Grondprijzen

De grondprijzenstijging houdt u bewust bescheiden op 1 – 3%. De stijging van 1% is specifiek voor bedrijfsruimtes op de korte termijn, aangezien de gemeente hier nog veel oudere kavels heeft waarvoor een sterke prijsstijging niet haalbaar is. Voor Almelo Noord Oost is de factor 'prijs' erg bepalend voor de verkoopresultaten. Wij behandelen de prijsstelling voor dit complex daarom apart.

Algemeen

De grondexploitatie van Almelo bestaat in hoofdlijnen uit één winstgevend project (Almelo Noord Oost), diverse kleinere woningbouwlocaties die rondom een nulresultaat zullen eindigen en verlieslatende bedrijventerreinen plus één woningbouwlocatie. De verlieslatende projecten zijn allemaal langlopend en stammen uit het verleden. De voorzieningen zijn allen al in het verleden volledig genomen.

Almelo Noord Oost

In ons vorige accountantsverslag was al opgenomen dat de verkopen in Noord Oost achterbleven op schema; in het verdere verloop van het jaar is dat zo gebleven. In 2023 zijn in plaats van de geplande 50 woningen er 30 verkocht. In 2022 werden overigens 72 woningen verkocht, meer dan de geplande 50. Voor de komende jaren gaat de planning uit van 25 kavels in 2024 waarna de doelstellingen per jaar gestaag afnemen tot het project verkocht is.

Doordat de verkopen op dit moment niet in lijn liggen met de afzetraming is sprake van een opbrengstenrisico dat moet worden afgedekt. Het college heeft dit in 2023 gedaan door in de calculatie de opbrengsten met € 1,5 miljoen te verlagen.

De gekozen maatregel is een voorzichtige oplossing op de korte termijn. Op deze manier rekent u bestuurlijk niet op opbrengsten die mogelijk niet komen maar laat u in de markt nog geen prijsverlagingen zien. Het externe prijsbeleid voor Almelo Noord Oost is immers vastgesteld.

Mocht voor de lange termijn blijken dat het marktpotentieel voor grote kavels permanent is opgedroogd, dan kunt u meer permanente maatregelen toepassen zoals:

- Aanbieden van kortingen;
- Herverkavelen naar kleinere kavels;
- Structureel verlagen van het prijsbeleid;
- Kavels 'as is' handhaven in prijs en omvang en de rentelasten over het geïnvesteerde vermogen accepteren.

Wij adviseren om naar deze maatregelen te kijken als duidelijk is dat de marktvraag permanent is veranderd.

Bedrijvenpark Twente Noord

Evenals vorig jaar loopt de verkoop van courante kavels door. De incourante kavels zijn ook in 2023 niet verkocht. Ook voor deze kavels geldt dat het bij uitblijvende verkoop nodig is om te beoordelen of verkoop nog steeds mogelijk is, of u wilt wachten tot er weer nieuwe vraag ontstaat of dat u andere plannen voor de grond wilt ontwikkelen. Qua prijs zijn de gronden al ver onder de marktwaarde gewaardeerd.

Rhijnbeek

De situatie rondom project Rhijnbeek blijft in beweging, maar in praktisch opzicht is er voor de jaarrekening weinig veranderd. Het college blijft gecommitteerd aan de verkoop. Ondanks gunstige ontwikkelingen bij de rechter is de zaak nog niet beslecht. De koper van de grond blijft conform overeenkomst bereid tot aankoop.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Nieuwe complexen

Het college heeft in 2022 na goedkeuring van de raad zes nieuwe complexen geopend. Het gaat in alle gevallen om kleinschalige complexen voor binnenstedelijke uitbreiding. De verkoop van deze projecten is al beklonken met projectontwikkelaars, maar heeft lichte vertraging opgelopen. De verkoop wordt in 2024 verwacht. Vanwege onderliggende contracten is de verkoop voldoende zeker.

Weggeler

Op het Weggeler is sprake van nieuwe ontwikkelingen. De langlopende juridische procedure met de voormalig ontwikkelaar is ten einde. U heeft daarbij afgezien van al uw vorderingen op de ontwikkelaar. Deze waren in het verleden overigens al volledig afgewaardeerd. Voor het bedrijvendeel van het Weggeler is nog geen nieuwe calculatie opgesteld.

Evaluatie van de belangrijkste inschattingen van het management

Uw gemeente heeft voorzieningen gevormd voor verliezen, risico's of verplichtingen die hun oorsprong vinden in het huidige boekjaar of eerdere boekjaren, maar waarvan de (verwachte) uitgaven in de toekomst liggen.

Binnen de voorzieningen maakt u conform het BBV onderscheid naar voorzieningen voor 'verplichtingen, verliezen en risico's', ter 'egalisering van kosten' ('groot onderhoud'), en 'voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is'. Vooral de voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's en de voorzieningen ter egalisering van kosten zijn naar hun aard gebaseerd op veronderstellingen en schattingen van het management en het college.

Zij schatten op basis van hun kennis van de gemeente en haar omgeving in wat het effect van de te voorziene risico's, verplichtingen en kosten zal zijn in de komende jaren en wat de omvang van de voorziening moet zijn. Wij hebben voor deze gebieden het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten ontwikkelt en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Op basis hiervan concluderen wij dat de gedane schattingen aanvaardbaar zijn.

Wij hebben in de controle op de voorzieningen wel een presentatieverschil geconstateerd ter waarde van € 995.000 in de voorzieningen Riolering egalisatie en de Riolering vervanging. Het betreft een onterechte dotatie aan de voorziening Riolering vervanging, welke op basis van het BBV dient te worden afgeroamd op de voorziening voor beklemde middelen waarvan de bestemming gebonden is. De bevinding is niet gecorrigeerd. U vindt de correctie in dit verslag in de Bijlage 1a: Niet-gecorrigeerde controleverschillen.

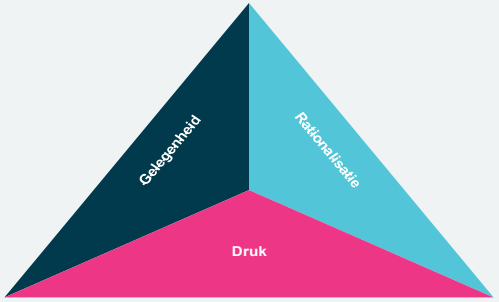
Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Belangrijkste bevindingen in onze controle

De beoordeling door het college van burgemeester en wethouders van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

Als onderdeel van onze controle vragen wij uw organisatie jaarlijks om inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van deze inschattingen, het proces dat u daarbij hanteert, alsook de communicatie daarover met het personeel en met de gemeenteraad (of met de auditcommissie). Tijdens deze gesprekken heeft uw organisatie aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken.

De gemeente Almelo heeft gedurende 2023 grote stappen gezet naar een uitgebreide frauderisicoanalyse. Dit beleidstuk, genaamd "Fraudebeleid 2023-2024 Gemeente Almelo" zal ter kennisname nog worden aangeboden aan de raad, maar kaders zijn op basis hiervan helder gemaakt. In het huidige klimaat van toenemende complexiteit en uitdagingen op het gebied van financiën en bestuur, benadrukt de gemeente het cruciale belang van fraudepreventie op alle niveaus van de organisatie. Het waarborgen van integriteit en transparantie in alle activiteiten van de gemeente is niet alleen een verantwoordelijkheid, maar ook een essentieel onderdeel van het publiek vertrouwen.

In lijn met deze overtuiging heeft de gemeente actief maatregelen geformaliseerd om fraudepreventie te versterken en te verankeren in de operationele processen. Deze maatregelen omvatten niet alleen het aanscherpen van interne controlesystemen en het implementeren van striktere nalevingsprocedures, maar ook het bevorderen van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag binnen de gemeente. Een verdere operationalisering van het beleid is de "Nota misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen" en het hieruit gekomen "Risicogebieden en Werklijsten toetsing M&O" die de basis vormt voor de controle op de rechtmatigheidsverantwoording in het kader van het M&O criterium.

Fraudepreventie is een dynamisch en continu proces dat voortdurend evolueert om gelijke tred te houden met veranderende omstandigheden en opkomende risico's. Het beleid en het werkplan van de gemeente vormen solide leidraden voor het implementeren van effectieve anti-fraudebeheersing. We hebben vastgesteld dat deze documenten een gedegen basis bieden voor het identificeren, analyseren en aanpakken van potentiële frauderisico's op een gestructureerde en proactieve manier. Wel bevelen wij nog aan om ook voor specifiek interne fraudepreventie een werkplan op te stellen zoals bij misbruik en oneigenlijk gebruik is gedaan.

Bovendien merken wij op dat de gemeente in haar paragraaf bedrijfsvoering specifieke aandacht heeft besteed aan frauderisicobeheersing. Het opnemen van deze kwestie in het risicomanagement getuigt van een voortdurende toewijding aan het waarborgen van integriteit en transparantie in alle aspecten van haar activiteiten.

Als uw accountant zijn we vol vertrouwen dat de gemeente op de goede weg is om een robuust kader voor fraudepreventie te ontwikkelen en te handhaven. We blijven de gemeente attenderen om ervoor te zorgen dat deze inspanningen worden versterkt en effectief worden uitgevoerd, met als uiteindelijk doel het beschermen van de financiële belangen van de gemeenschap en het bevorderen van een cultuur van vertrouwen en integriteit.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving.

De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd worden transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie. Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit geldt niet alleen op de werkvloer, maar vraagt ook iets van organisatie en bestuur.

Met ingang van 2022 is het op grond van de verslaggevingsregels voor veel organisaties verplicht om in het jaarverslag te rapporteren over de fraudegevoeligheid van de organisatie. Voor gemeente geldt een aanbeveling om hierover te rapporteren vanuit de kadernota rechtmatigheid. Voor gemeenten geldt echter vanuit Artikel 2:391 lid 1 BW dat voornaamste risico's dienen te worden toegelicht in onder andere de paragraaf bedrijfsvoering. Wij dienen als uw accountant er op toe te zien dat het college rapporteert over de voornaamste frauderisico's en het fraudemanagement van de gemeente.

De afgelopen jaren hebben we steeds aandacht gevraagd voor het opstellen van een (fraude)risicoanalyse en de rapporteringsverplichting in veel sectoren is een volgende stap in dit proces. De gemeente Almelo beschikt over een stelsel aan maatregelen om fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. Zoals benoemd vormen de documenten "Fraudebeleid 2023-2024 Gemeente Almelo" en "Nota misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen" hier de kern in. Dit is kort benoemd in de jaarrekening, namelijk in paragraaf 3.5.11 Frauderisico's en continuïteit. Hiertoe verwijzen wij ook in onze controleverklaring in sectie "Controle-aanpak frauderisico's".

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn.

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels.

Fraude en integriteit

Jaarlijks verkrijgen wij inzicht in de integriteitsmeldingen. Wij hebben op basis van onze controle en de besprekingen geen fraudegevallen geconstateerd. Onze conclusie is dat uw gemeente op een adequate wijze opvolging geeft aan geïdentificeerde integriteitskwesties, en hierover tijdig met ons in contact treedt.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college van burgemeester en wethouders, inclusief het invoeren en onderhouden van interne-beheersingsmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en de efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben professionele oordeelsvorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de gemeente om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Vanwege de geopolitieke situatie, de inflatie, de energieprijsontwikkeling en ontwikkelingen in de regelgeving voor accountants is, net als bij het onderwerp fraude, steeds vaker informatie in de controleverklaring opgenomen over de continuïteitsbeoordeling die wij uitvoeren.

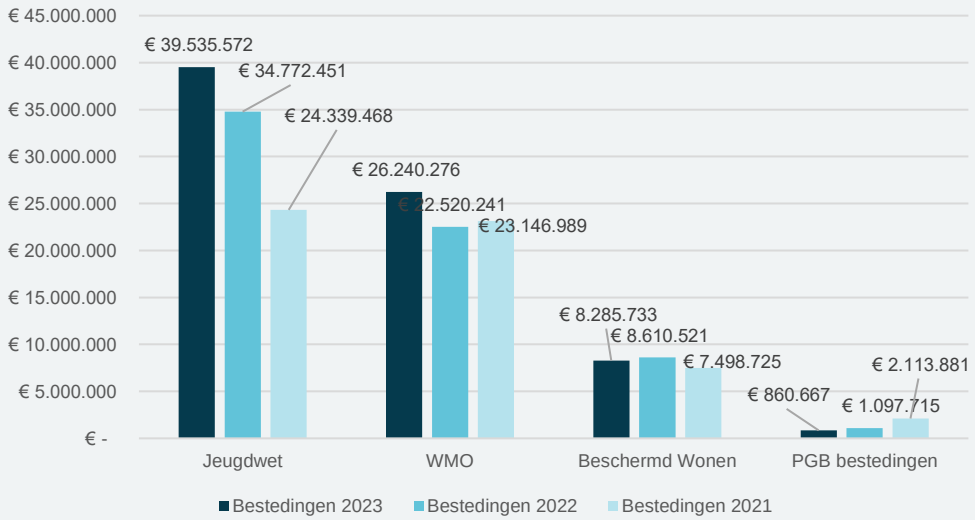
De continuïteitsafwegingen worden bij u op dit moment veelal expliciet gemaakt en zijn onderdeel van het proces waarin organisatie en bestuur worden betrokken. Dit heeft haar weerslag in bijvoorbeeld 3.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, waarin u aandacht heeft voor uw risicobeheersing en de gestelde norm kengetallen waarop de provincie Overijssel haar beoordeling baseert.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Sociaal domein (3 decentralisaties)
Voor de jaarrekeningcontrole 2023 hebben wij – met inachtneming van de Audit Alert Sociaal Domein van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) – de door uw gemeente getroffen maatregelen om te komen tot een getrouwe besteding van de zorg in natura (Wmo en Jeugd, exclusief PGB's) geëvalueerd.

PGB's en Sociale Verzekeringsbank

De PGB-bestedingen zijn (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft een controleverklaring met beperking bij de verantwoordingen 2023 verstrekt. Voor de gemeente Almelo heeft de accountant van de SVB fouten voor getrouwheid en rechtmatigheid geconstateerd. De geconstateerde fouten vallen onder de rapporteringstolerantie, waardoor deze niet staan benoemd in de bijlage 1.

Zorg in Natura/Jeugdzorg en WMO

We hebben in onze controle op de bestedingen in het kader van Wmo, Beschermd Wonen en Jeugdwet een bevinding met betrekking tot de schuldpositie nog te ontvangen zorgdeclaraties over 2023.

Deze kwestie vereist aandacht en actie van uw kant. De onderwaardering van de schuldpositie wordt voornamelijk veroorzaakt door het toepassen van het prognosemodel binnen de gemeente. Dit model voorziet in een nauwkeurige inschatting van twee cruciale elementen:

- De nog te verwachten declaraties op basis van lopende indicaties voor 2023: Het gebrek aan een gestructureerde prognose voor deze declaraties leidt tot onzekerheid met betrekking tot de financiële verplichtingen van de gemeente in de komende periode.
- De verwachte declaraties waarvoor nog geen indicatie is verantwoord in Suite4SociaalDomein: Het ontbreken van een duidelijk beeld van deze declaraties creëert een blinde vlek in het financiële overzicht van de gemeente, wat de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de rapportage in gevaar brengt.

De geconstateerde afwijking bedraagt € 448.285. Dit bedrag vertegenwoordigt het verschil tussen de werkelijke schuldpositie en de geschatte schuld op basis van beschikbare gegevens per mei 2024.

Wij doen u de volgende aanbevelingen:

- Het toepassen en mogelijk doorontwikkelen van het bestaande prognosemodel dat rekening houdt met zowel lopende indicaties als potentiële toekomstige declaraties.
- Het gebruik van Suite4SociaalDomein te optimaliseren om alle relevante indicaties nauwkeurig te registreren en te beheren, waar nodig via accountgesprekken met zorgaanbieders over het declaratiegedrag.
- Periodieke evaluaties uit te voeren om de effectiviteit van de prognoses en de nauwkeurigheid van de financiële rapportage te waarborgen.

Door deze aanbevelingen op te volgen, kan de gemeente haar financiële processen versterken en haar vermogen vergroten om adequaat te reageren op de uitdagingen binnen het domein van de sociale uitkeringen in natura.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

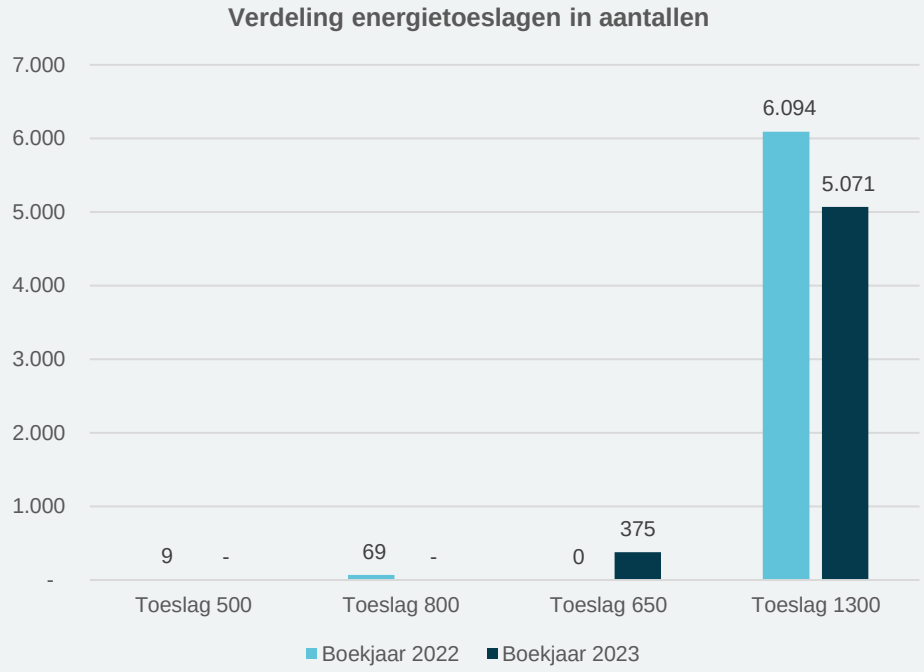
Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Energietoeslag

In overeenstemming met de Beleidsregels eenmalige energietoeslag gemeente Almelo 2023 heeft gemeente zorggedragen voor de uitvoering van deze regeling. Inwoners van de gemeente konden indien zij voldoen aan bepaalde voorwaarden zoals opgenomen in de Beleidsregels een energietoeslag aanvragen. Inwoners met een uitkering op grond van de algemene bijstand, de IOAW/IOAZ, bijzondere bijstand of met een inkomen dat niet hoger is dan 120 % van de toepasselijke bijstandsnorm komen voor de toeslag in aanmerking

De eenmalige energietoeslag betrof € 800 per huishouden met een laag inkomen. Een aanvullende uitkering van € 500 is uitgekeerd aan huishoudens die aan het maximale bestaansminimum voldeden.

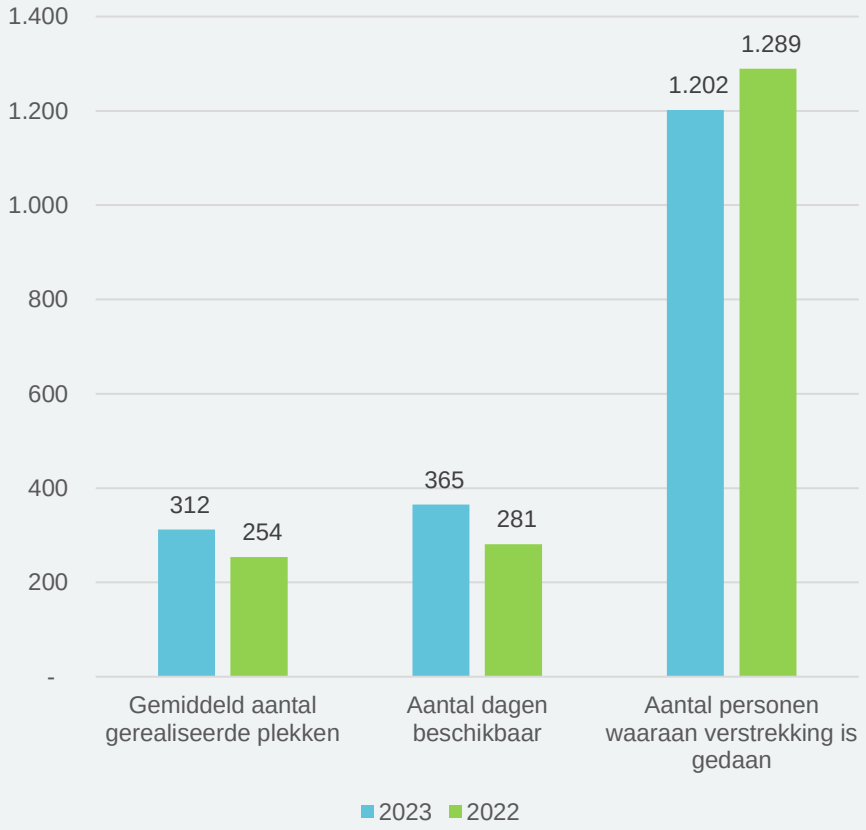
Wij hebben als onderdeel van de controle van de SiSa G2 regeling de uitgekeerde energietoeslagen gecontroleerd. Tijdens de controle hebben wij geen financiële fouten of onzekerheden geconstateerd. Vanuit de december circulaire is er voor 2023 nog een toeslag vastgesteld, waardoor een tweede tranche van deze uitbetalingen doorlopen tot in 2023. Zoals te zien is aan de cijfers heeft de gemeente Almelo voor het overgrote deel van de aanvragen de maximale toeslag uitgekeerd.

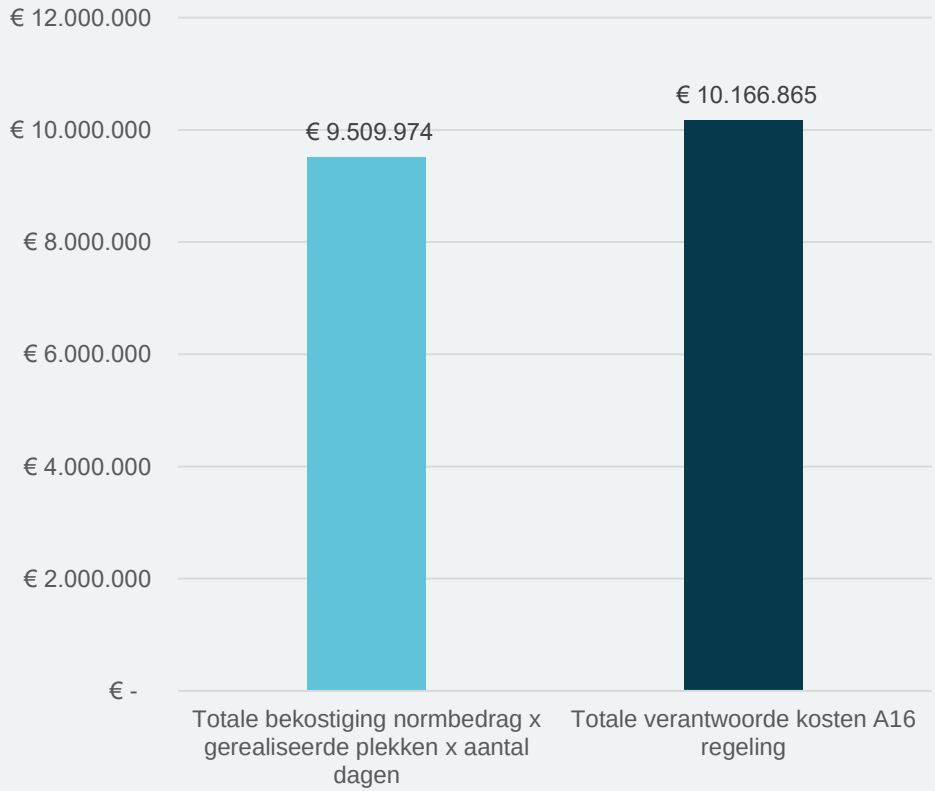
Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Opvang ontheemden Oekraïne

Op basis van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne heeft de gemeente Almelo de gemaakte kosten rondom Opvang ontheemden Oekraïne verantwoord in de SiSa bijlage, onder regeling A16. Oekraïense ontheemden zijn geregistreerd en verbleven in de opvanglocatie zoals beschikbaar gesteld door de gemeente (Huize Alexandra).

Wij hebben deze kosten gecontroleerd op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023. Hierbij evalueren wij de getrouwheid en de rechtmatigheid van de verantwoorde gegevens (indicatoren). Tijdens de controle hebben wij geen financiële fouten of onzekerheden geconstateerd.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Schatkistbankieren

Met de Wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden (= alle middelen boven een per decentrale overheid te bepalen limiet). Voor uw gemeente geldt voor 2023 per kwartaal een limiet van € 6,6 miljoen. Decentrale overheden dienen in de jaarrekening verantwoording af te leggen over het gemiddelde banksaldo per kwartaal en de over- dan wel onderschrijding van de toegestane limiet. Uit de verantwoording van het schatkistbankieren over 2023 - zoals opgenomen in de toelichting op de balans - blijkt dat de gemeente Almelo in geen van de kwartalen een overschrijding laat zien.

Wij hebben geen fouten geconstateerd met betrekking tot de naleving van de Wet Normering topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt.

De bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2023 niet meer bedragen dan € 223.000 per jaar. Daarnaast dienen gemeenten de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. In 2023 hebben wij geen overschrijdingen van de grensbedragen voor topfunctionarissen en overige medewerkers geconstateerd.

Eshuis

Rechtmatigheids-verantwoording

Per saldo persoonlijker

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

Stand van zaken rechtmatigheidsverantwoording per 12 april 2024

Zoals we eerder aan u gerapporteerd hebben, heeft het Rijk besloten dat met ingang van 2023 niet langer de accountant maar het college verantwoording aflegt en een conclusie trekt over het rechtmatig handelen binnen de gemeente Almelo. Onze rol beperkt zich tot het toetsen of de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid. Dit omvat toets op de rechtmatigheidsverantwoording zelf, de toelichting daarop in de paragraaf bedrijfsvoering, en de bevindingen die voortvloeien uit de interne controles en anderszins zijn geconstateerd.

Begin 2024 zijn decentrale overheden en accountants geconfronteerd met de mededeling van het ministerie van BZK dat het regelgevend kader voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet af is. De gemeentewet en de wet gemeenschappelijke regelingen zijn weliswaar gewijzigd maar dat geldt niet voor uw verslaggevingsregels, het BBV, en voor onze controlecriteria, zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Inmiddels is bekend geworden dat de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven fundamentele bezwaren te hebben tegen de voorgestelde regelgeving. Dat houdt snelle aanpassing van de regels tegen.

Dat betekent niet dat de rechtmatigheidsverantwoording niet kan worden opgesteld of dat de controle daarop nog niet is uitgevoerd, omdat op basis van de conceptregelgeving en de daarop gebaseerde uitspraken en toelichtingen, veel mogelijk is. Onze cijfermatige controles ondervinden hier geen hinder van en u bent zelf aan de slag gegaan met de rechtmatigheidsverantwoording.

Inmiddels heeft BZK in IBI Nieuwbrief 121 en 122 decentrale overheden gevraagd om, conform de gewijzigde Gemeentewet, “gewoon” een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Daarmee is begin april 2024 duidelijkheid gekomen, waardoor organisaties en accountants verder kunnen.

Als accountants betreuren we deze, voor ons niet beïnvloedbare, en voor ons beide lastige, omstandigheden. Uiteindelijk hebben deze perikelen niet geleid tot vertraging van de afgifte van de controleverklaring, uitgezonderd het moment van aanpassen van de financiële verordening.

Rechtmatigheid uitgelegd

Rechtmatigheid houdt in dat alle handelingen van de gemeente in overeenstemming zijn met de geldende wet- en regelgeving. Dit omvat onder andere aanbestedingen, omgevingswet, arbeidsomstandigheden en subsidievoorwaarden. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording wordt de focus gelegd op de financiële rechtmatigheid, waarbij door het college moet worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig zijn uitgevoerd. In 2005 zijn negen criteria vastgesteld om het begrip financiële rechtmatigheid concreet te maken. Het college legt in de jaarrekening verantwoording af over al deze criteria. De eerste zes criteria, die gerelateerd zijn aan de getrouwheid van de financiële informatie, worden weerspiegeld in de balans en het overzicht van baten en lasten. De overige drie criteria, die specifiek gaan over rechtmatigheid, worden behandeld in de rechtmatigheidsverantwoording.

De volgende criteria vallen onder ons **getrouwheidsoordeel**:

- Calculatiecriterium
- Valuteringscriterium
- Adresseringscriterium
- Volledigheidscriterium
- Aanvaardbaarheidscriterium
- Leveringscriterium

De volgende criteria vallen onder de **rechtmatigheidsverantwoording**:

- Voorwaardencriterium
- Begrotingscriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

Getrouwheid rechtmatigheidsverantwoording

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording toetst de accountant uitsluitend of de jaarrekening getrouw is, maar toetst daarbij ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is. Dit betekent onder meer dat afwijkingen van rechtmatigheid (voor zover deze niet ook van invloed zijn op het getrouwe beeld), geen invloed hebben op de strekking van de controleverklaring. Hierdoor kan het bijvoorbeeld voorkomen dat er omvangrijke afwijkingen van rechtmatigheid zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording van het college, terwijl de strekking van de controleverklaring toch goedkeurend is, omdat de omvangrijke rechtmatigheidsfouten getrouw zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. En die verantwoording is 'waar', dus getrouw. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen de gemeenteraad en het college, over de (financiële) rechtmatigheid, met als doel om zowel de kaderstellende als de controlerende rol van de raad te versterken. Wij evalueren de huidige status van de kaderstelling en de drie afzonderlijke criteria, waarover door het college verantwoording afgelegd moet worden.

Status kaderstelling

Of het nu de financiële kaders van de begroting zijn, de verordeningen of de beleidsmatige kaders in de vorm van visies en nota's, het is bijna altijd het college dat de kaders formuleert. De raad stelt deze kaders al dan niet na enige discussie en soms met amendementen vast.

Als gevolg van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording hebben veel decentrale overheden kaderstellingen geactualiseerd. In onze controle hebben wij ons gebaseerd op de volgende kaders:

- Controleverordening;
- Controleprotocol, inclusief verantwoordingsgrens;
- Financiële verordening;
- Normenkader.

De gemeente Almelo heeft de kaders tijdig geactualiseerd, maar de wet van de remmende voorsprong is ook op u van toepassing. De verschillende interpretaties, uitspraken en aanpassingen in de landelijke regelgeving hebben ook geleid tot een de facto aanscherping in de toepassing van de criteria. Met name op het vlak van begrotingsrechtmatigheid is in de laatste maanden na veel discussie nog het nodige aangepast. Dit heeft voor uw gemeente uiteindelijk ook geresulteerd in een op 28 mei 2024 aangepaste financiële verordening inzake hoe om te gaan met begrotingsafwijkingen in het kader van het begrotingscriterium. Voor de impact die dit heeft gehad verwijzen wij naar de paragraaf over het begrotingscriterium.

Werkzaamheden accountant t.a.v. de rechtmatigheidsverantwoording

De accountant dient, in overeenstemming met de NBA-handreiking 1152, op basis van de evaluatie van de opzet en het bestaan van de werkzaamheden van de VIC-functie per proces te beoordelen of deze kwalificeert als een effectieve beheersingsmaatregel waarop de accountant kan steunen. Bij het bepalen van de aard, timing en omvang van controlewerkzaamheden verricht de accountant werkzaamheden om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen over de effectieve werking van de VIC-functie als interne beheersingsmaatregel over het gehele boekjaar. Dit betreft een mix van de volgende werkzaamheden:

- Vaststellen dat uitgevoerde werkzaamheden conform de geplande werkzaamheden zijn;
- Inspecteren van de werkdocumenten, onderliggende documentatie en rapportages op onderlinge consistentie en het bespreken van de VIC uitkomsten met de controller en functionarissen van de VIC-functie;
- Vaststellen dat er voldoende en geschikte informatie is verkregen om de VIC-functie in staat te stellen redelijke conclusies te trekken, waaronder het inspecteren van de onderliggende brondocumentatie die door de VIC-functie is gebruikt bij de uitvoering van de werkzaamheden;

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

- Reperformance van de VIC, waarbij eveneens wordt vastgesteld dat de bevindingen in de rapportages van de VIC-functie consistent zijn met de uitkomsten van de uitgevoerde werkzaamheden. Naast de reperformance voert de accountant ook eigen gegevensgerichte werkzaamheden en deelwaarnemingen uit op transacties die door de cliënt niet in de werkzaamheden (uitgevoerde steekproef, spend analyse, deelwaarneming) zijn betrokken;
- Aan de hand van de notulen / actielijst vaststellen dat de rapportages van de VIC-functie inhoudelijk zijn behandeld in het MT / de directie;
- Vaststellen dat er follow-up wordt gegeven aan de geconstateerde bevindingen.

Monitor rechtmatigheidsverantwoording

Zoals benoemd gaat het in de rechtmatigheidsverantwoording om drie criteria, te weten het voorwaarden-, M&O-, en begrotingscriterium. Het college heeft in de paragraaf bedrijfsvoering openheid en transparantie betracht in het rapporteren van geconstateerde onrechtmatigheden, zelfs wanneer deze onder de vastgestelde verantwoordingsgrens van de raad blijven. Hoewel dit niet strikt noodzakelijk is op basis van formele vereisten, getuigt deze benadering van een sterke toewijding aan integriteit en verantwoording.

Door de volledige omvang van onrechtmatigheden te rapporteren, ongeacht de financiële drempel, toont het college een hoog niveau van verantwoordelijkheid en betrokkenheid bij het beheer van publieke middelen. In de tabel hiernaast is een samenvatting opgenomen van de informatie zoals benoemd onder Rechtmatigheidsverantwoording in de paragraaf bedrijfsvoering.

Verantwoordingscriterium

Het voorwaardencriterium betreft de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van financiële beheershandelingen. Deze eisen of voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en omvatten aspecten zoals doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Het voorwaardencriterium richt zich met name op aandachtspunten zoals naleving van eigen voorwaarden bij subsidieverstrekking, vermijding van niet-toegestane staatssteun, aanbestedingen, naleving van de Participatiewet, modelverordeningen 212 en 213a, bevoegdheden, personeelslasten en verordeningen. Het uitgangspunt betreft het door de raad vastgestelde normenkader.

Rechtmatigheidsverantwoording rechtmatigheidsfouten, zoals geconstateerd door de VIC-functie		
Begrotingscriterium	€ 664.000	
Voorwaardencriterium	€ 7.382.463	
M&O-criterium	€ 456.000	
Totale rechtmatigheidsfouten		**€ 8.502.463**
Verantwoordingsgrens (3%)		**€ 11.040.000**
Ruimte onder de grens niet goedkeurend oordeel rechtmatigheid		**€ 2.537.537**

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

Op basis van de vastgestelde materialiteit van 3% en de daadwerkelijke gerealiseerde baten en lasten worden de volgende significante processen onderkend, in lijn met de aanpak van uw VIC-functie:

- EU-aanbestedingsproces
- Subsidieverstrekkingsproces
- Belasting- en heffingsproces
- Grondverkoopproces
- Proces rondom de participatiewet, jeugdwet en WMO
- Personeelsproces
- Treasuryproces
- Proces rondom dotaties en ontrekkingen reserves

Overige processen die als significant kunnen worden gezien, zoals het digitale factuurverwerkingsproces en het proces rondom de verwerking van inkomensoverdrachten (baten), betreffen processen die nagenoeg geheel alleen relevant zijn vanuit getrouwheidsaspecten. Deze vallen daarmee buiten het oordeel van uw VIC-functie en valt daarmee onder onze verantwoordelijkheid.

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij systeemgerichte werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot het voorwaardencriterium. Hierbij hebben wij ons laten leiden door de werkzaamheden van uw VIC-functie met betrekking tot deze processen. Om de betrouwbaarheid van de rechtmatigheidsverantwoording te toetsen, hebben wij voor een deel van de werkzaamheden van de VIC-functie een herbeoordeling uitgevoerd.

Tijdens deze herbeoordeling hebben wij specifieke deelwaarnemingen geselecteerd en deze opnieuw beoordeeld om te bepalen of wij tot eenzelfde conclusie komen als uw VIC-functie.

Indien onze conclusie overeenstemt met die van uw functie, levert dit ons zekerheid op met betrekking tot de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Na zorgvuldige analyse en uitvoering van onze controlewerkzaamheden in het kader van het voorwaardencriterium, concluderen wij dat wij voldoende controlewerkzaamheden hebben verricht om te steunen op de effectieve werking van de VIC-functie als interne beheersingsmaatregel gedurende het gehele boekjaar. Deze inspanningen hebben ons voorzien van voldoende en geschikte controle-informatie om onze conclusies te onderbouwen en een betrouwbare basis te bieden voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Aanbesteden (onderdeel van voorwaardencriterium)

Het voldoen aan de Europese aanbestedingswet is verplicht voor de gemeente. De uitkomsten ten aanzien van de procesgang met betrekking tot het inkoop en aanbestedingsproces zijn gerapporteerd in de managementletter. Wij hebben de uitkomsten van uw interne aanbestedingsanalyses beoordeeld en concluderen, net als u, dat voor een bedrag van afgerond € 7.382.463 als onrechtmatig moeten worden aangemerkt.

Dat het aanbesteden binnen Almelo toe is aan verbetering is bekend. In 2023 gaven wij over het boekjaar op hetzelfde onderwerp een oordeel met beperking. Toen al was bekend dat in 2023 onvoldoende tijd over was om tot een volledig herstel te komen en dat u over boekjaar 2023 opnieuw moest rekenen op aanzienlijke aanbestedingsfouten. De aanbestedingsfouten in 2023 liggen nog iets hoger dan in 2022: toen was fout € 5,3 miljoen en onzeker € 0,8 miljoen. Dat heeft er niet mee te maken dat de nieuwe beheersingsmaatregelen niet werken; immers deze zijn pas eind 2023 van kracht geworden. Wel laat dit zien dat als u niets had gedaan de fouten waarschijnlijk steeds groter waren geworden. Dat heeft er vooral mee te maken dat de oude procedures fundamenteel ontoereikend waren om het aanbestedingsrisico af te dekken. Met de invoering van de nieuwe procedures moet in 2024 een aanmerkelijke daling van de foutenlast zichtbaar zijn. Doordat de rechtmatigheidscontrole nu in uw eigen handen ligt kunt u dit ook tussentijds controleren en hierover rapporteren.

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op het budgetrecht van de raad. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, en ook de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld en ook is in de begroting krediet geraamd voor geplande investeringen. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. De financiële beheershandelingen moeten tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting. Die grens is hard, lasten- en kredietoverschrijdingen zijn per definitie onrechtmatig. Dit omdat de afwijking een inbreuk vormt op het budgetrecht van de raad. Zoals benoemd heeft u een addendum vastgesteld op de financiële verordening. Hierin heeft u afspraken gemaakt over hoe om te gaan met bijvoorbeeld onderbestedingen, tijdigheid en onderprestatie. Hierbij heeft u besloten dat u tijdig geïnformeerd bent als de over- en onderschrijdingen gemeld worden in de jaarrekening en worden toegelicht. Het gaat daarbij om overschrijdingen van de begrote exploitatielasten op hoofdtaakniveau maar ook over overschrijding van investeringslasten op het niveau van de door de raad beschikbaar gestelde investeringskredieten.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad.

Wij hebben in onderstaande tabel alle bruto begrotingsafwijkingen weergeven en vervolgens de acceptabele begrotingsafwijkingen in mindering gebracht, waardoor alleen de daadwerkelijke onrechtmatigheden overblijven uit hoofde van het begrotingscriterium.

U heeft als raad op 28 mei 2024 de financiële verordening aangepast zodat batenafwijkingen en lastenonderschrijdingen bij het vermelden hiervan op zijn laatste in de jaarrekening nog als tijdig moet worden gezien. Door het tijdig melden van deze afwijkingen bestempelen deze als acceptabel. Deze leiden daarmee niet tot onrechtmatigheden, zoals in overeenstemming tussen de afspraken met de raad en het college. De onrechtmatigheden uit hoofde van het begrotingscriterium zijn daarmee volledig meegewogen in het oordeel van de VIC-functie.

Wij adviseren u wel om subsidies niet op te nemen in het overzicht van vast te stellen investeringskredieten en dit overzicht uitsluitend te reserveren voor daadwerkelijke bruto investeringen. Dit biedt diverse voordelen. Ten eerste wordt de transparantie vergroot doordat alleen bruto investeringen worden vermeld, wat verwarring voorkomt en de duidelijkheid van de financiële rapportage verhoogt. Bovendien voorkomt deze aanpak misverstanden bij de interpretatie van financiële gegevens en mogelijke onrechtmatigheidsfouten uit hoofde van het begrotingscriterium. Door subsidies uit te sluiten, vermindert de kans op onjuiste interpretaties en fouten, wat bijdraagt aan een betere naleving van het begrotingscriterium. Daarnaast maakt het de controle en audit eenvoudiger en effectiever, wat bijdraagt aan een overzichtelijke financiële administratie.

Begrotingscriterium	
Lasten- en kredietoverschrijdingen (altijd onrechtmatig)	€ 172.000
Batenafwijkingen (alleen bij onacceptabel onrechtmatig)	€ 32.633.000
Lastenonderschrijdingen (alleen bij onacceptabel onrechtmatig)	€ 26.061.000
Totale bruto begrotingsafwijkingen	**€ 58.866.000**
Acceptabele begrotingsafwijkingen o.b.v. financiële verordening	**€ 58.694.000**
Begrotingsonrechtmatigheden in programma's	**€ 172.000**
Overschrijdingen op investeringskredieten	€ 492.000
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**€ 664.000**

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan wel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, door onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

Het college is verantwoordelijk voor het inrichten van effectieve maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsregels om overheidssubsidies en bijdragen te ontvangen dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen.

Wij hebben in onze controle het volgende verricht ten aanzien van het M&O-criterium:

- Wij hebben vastgesteld dat de gemeente beschikt over een actueel M&O preventiebeleid.
- Wij hebben geen risico op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening geïdentificeerd op het niveau van beweringen in de rechtmatigheidsverantwoording met betrekking tot het M&O-criterium.
- Wij hebben de opzet en bestaan getoetst van benoemde maatregelen in het document "Risicogebieden en Werklijsten toetsing M&O". Tevens hierbij vastgesteld of mogelijk bevindingen hierin zijn gerapporteerd in de paragraaf bedrijfsvoering.
- Wij hebben de werking getoetst van de belangrijkste maatregelen die het college heeft getroffen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik.
- Wij hebben geen tekortkomingen gesignaleerd die daarmee een onzekerheid in de controle of rechtmatigheidsverantwoording veroorzaken over de vraag of het M&O-criterium juist en volledig is weergegeven.

Kwaliteit verbijzonderde controle

Wij hebben de kwaliteit van de interne controles geëvalueerd. Qua kennis is het niveau goed, specifiek als het gaat om de Europese aanbestedingen en de kennis van de interne processen. Wij zien echter ook dat het reproduceerbaar en methodisch uitwerken van de werkzaamheden tijdrovend is. De capaciteit die nodig is om dat te doen is niet consistent aanwezig. Ook het verkrijgen van de juiste broninformatie is niet altijd makkelijk, en ook dat kost tijd. Doordat de capaciteit beperkt is merken wij dat de kwaliteit van de conclusie voorop staat. Dat moet ook. Maar daarnaast is het ook de verantwoordelijkheid van de organisatie om te zorgen voor voldoende structuur in de vastleggingen zodat conclusies ook later in de tijd nog op dezelfde manier gevolgd kunnen worden. En daar is ook capaciteit voor nodig. Voor de structuur kunt u terugvallen op de aanpak die Baker Tilly heeft gehanteerd toen zij de werkzaamheden uitvoerden; deze aanpak kunt u de komende jaren verder ontwikkelen naar uw eigen inzichten. Wij bevelen hier met name aan om naast de gegevensgerichte controle voor de rechtmatigheidsverantwoording ook een gedegen interim-controle te doen op basis van opzet, bestaan en mogelijke werking. Verder bevelen wij aan om een toetsingskader op te stellen aan de hand van het normenkader. Hierdoor is de zogenoemde "audit trail" veel inzichtelijker te maken, aangezien het normenkader de kern blijft. Daarnaast bekennen wij ook dat het leereffect voor dit eerste jaar van beide kanten groot is geweest. Hierdoor is er een solide basis gelegd maar ook voldoende verbeterpunten geïdentificeerd voor de toekomst.

Eshuis

Financiële positie

Per saldo persoonlijker

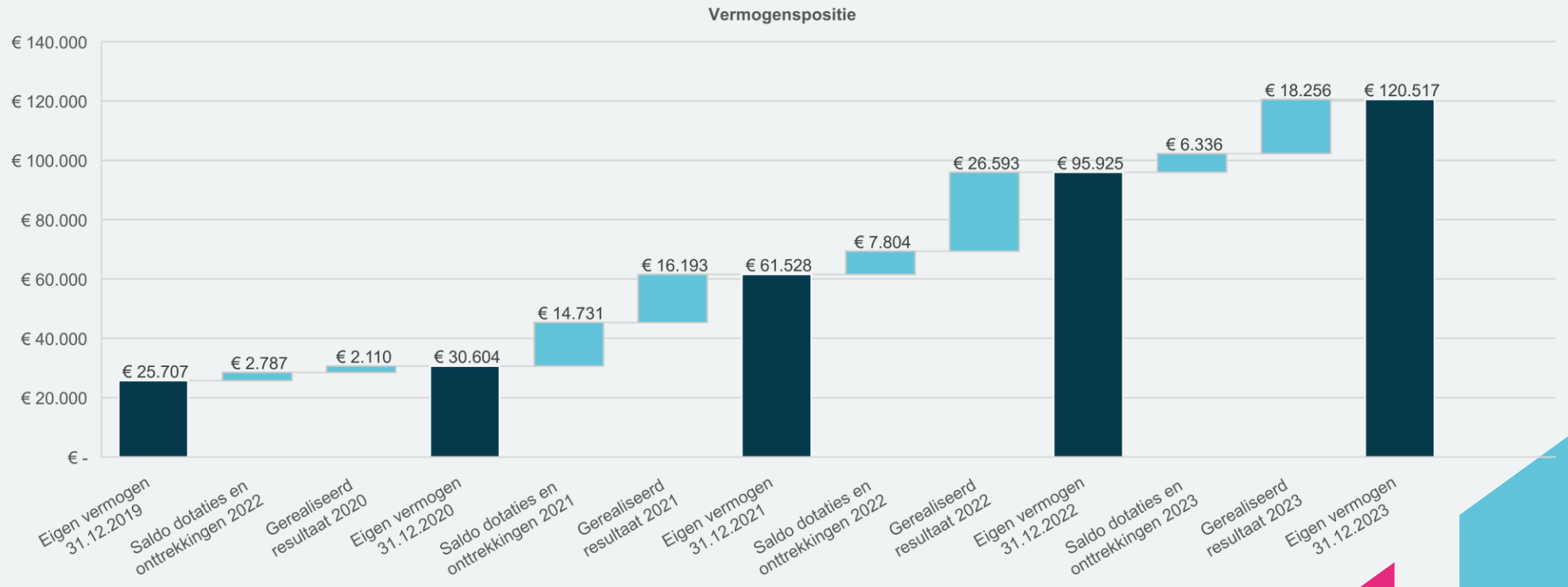
Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Financiële positie

In dit hoofdstuk geven wij op hoofdlijnen een samenvatting van de ontwikkelingen in het vermogen en het resultaat van uw gemeente. De financiële positie is onder voorbehoud van de door ons geconstateerde onzekerheden.

De vermogenspositie van uw gemeente is ten opzichte van 2022 toegenomen.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten 2023 bedraagt € 24,6 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds € 6,3 miljoen aan de reserves gestort, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2023 € 18,3 miljoen voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans. In het hiernavolgende overzicht hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2023 31,5% van het balanstotaal (2022: 27,5 % van het balanstotaal). Wij weten dat u voor aanzienlijke investeringen staat die een groot effect op de financiële positie zullen hebben. Echter, wij willen ook wijzen op de verschillen in onderstaande grafiek, tussen 2019 en 2023. U heeft hard gespaard deze afgelopen jaren. Dat gespaarde geld gaat u nodig hebben, maar u staat er nu beter voor dan lange tijd het geval was.

Financiële positie

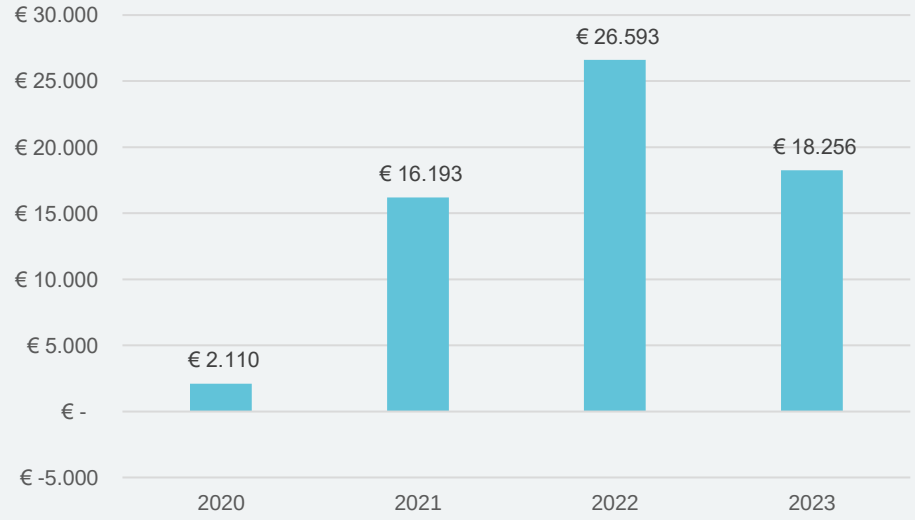
Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Saldo baten en lasten

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit de in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in de reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de politieke besluitvorming. De exploitatie over 2023 laat een voordelig gerealiseerd saldo van baten en lasten van € +/+ 24,6 miljoen zien, ten opzichte van een begroot saldo van € -/- 6,3 miljoen. Dit is een voordeel van afgerond € 18,3 miljoen.

Exploitatieresultaat (in € 1.000)		
Totale baten	€ 368.506	
Totale lasten	€ 343.914	
Gerealiseerde saldo van baten en lasten		**€ 24.591**
Af: stortingen in reserves	€ 24.101	
Bij: onttrekkingen aan reserves	€ 17.765	
Saldo mutaties reserves		**€ (6.336)**
Gerealiseerd resultaat		**€ 18.256**

Resultaten

In hoofdstuk “4.2 Baten en lasten” van de jaarstukken 2023 wordt in hoofdlijnen een verklaring gegeven voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. Daar blijkt uit dat een belangrijk deel van het voordelig resultaat (ruim € 18,3 miljoen) wordt veroorzaakt door de incidentele baten voor de opvang van Oekraïners via de A16 SiSa regeling, het aanvullende dividend van Cogas en het resultaat uit verkocht vastgoed.

Financiële positie

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

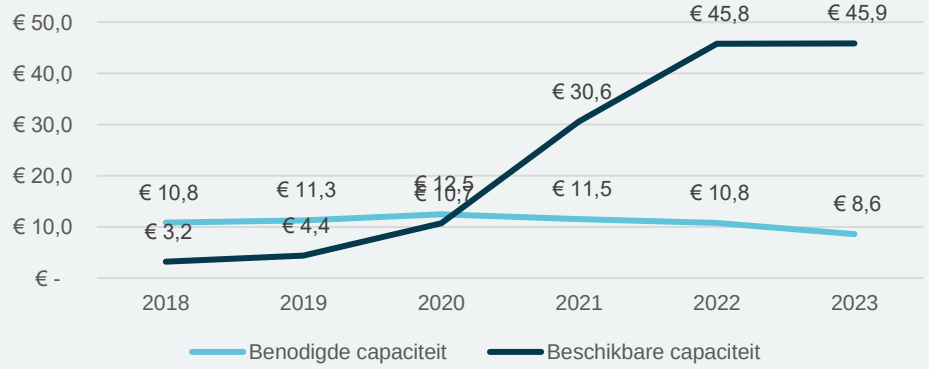
Het weerstandsvermogen is toegenomen

Het weerstandsvermogen betreft de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's. De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit (voor de samenstelling hiervan verwijzen wij naar paragraaf 3.2 in uw jaarverslag 2023) bedraagt, € 45,9 miljoen positief, na verwachte resultaatbestemming (2022: 45,8 miljoen positief).

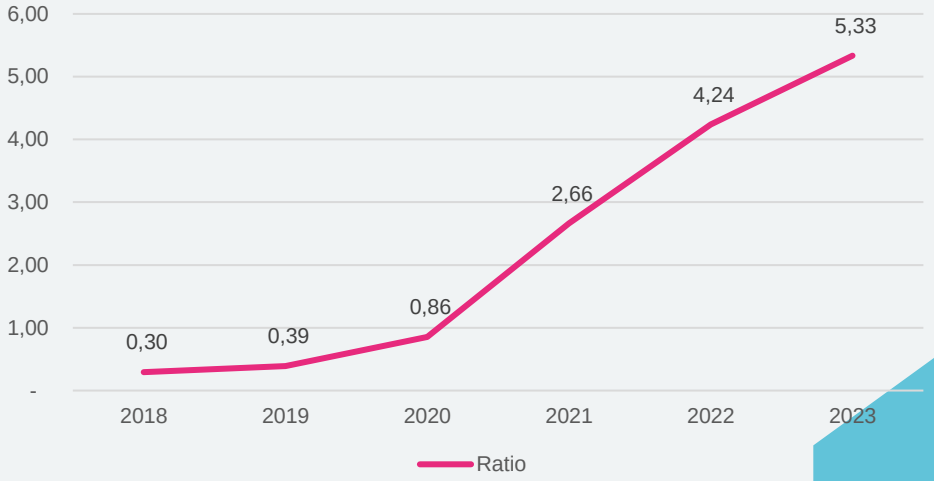
De inventarisatie van de risico's die in de paragraaf Weerstandsvermogen (in het jaarverslag) is opgenomen, geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een kans inschatting van het zich voordoen van het geïdentificeerde risico, om zo de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Daarbij wordt een doorlopend inzicht gegeven in de grootste risico's (qua financiële impact en kans) voor uw gemeente, en wordt vermeld welke risico's zijn verdwenen en/of nieuw zijn geïdentificeerd. Ook wordt een inhoudelijke toelichting gegeven op nieuw gedefinieerde en gewijzigde risico's in de top van de grootste risico's.

Uw gemeente heeft op basis van deze risico-inventarisatie in kaart gebracht wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Hieruit volgt een gekwantificeerd bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit van afgerond € 8,6 miljoen (2022: € 10,8 miljoen). De stijging van de beschikbare weerstandscapaciteit en de daling van de benodigde weerstandscapaciteit leiden ertoe dat de ratio van het weerstandsvermogen per eind 2023 sterk is gestegen. Deze is 5,3, ten opzichte van 4,2 in 2022. Voor meer gedetailleerde informatie over uw weerstandspositie verwijzen wij u naar paragraaf 3.2 "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in uw jaarverslag 2023.

Weerstandscapaciteit (in € mln)

Ratio weerstandscapaciteit

Eshuis

Organisatie

Per saldo persoonlijker

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Administratieve organisatie en interne beheersing

Wij hebben in september 2023 een interim-controle verricht bij de gemeente Almelo. Tijdens deze interim-controle richten wij ons vooral op de opzet en bestaan van de administratieve organisatie, als ook de werking voor de processen in het sociaal domein en de digitale factuurverwerking. Wij verrichten werkzaamheden ten aanzien van de procedures binnen de organisatie voor zover deze van belang zijn om een oordeel te vormen over de getrouwheid van de jaarrekening van de gemeente Almelo. Wij hebben hiernaast een samenvatting opgenomen van de getoetste processen. Voor onderliggende details en bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter en boardletter.

Onze algemene indruk van de gehele administratieve organisatie en interne beheersing binnen en buiten de gemeente Almelo is positief. Dit houdt met name verband met het volwassenheidsniveau van de belangrijkste processen en de systeemgerichte aanpak die dit mogelijk maakt zoals hierboven benoemd. Dit biedt veel aanknopingspunten voor de controle van de rechtmatigheidsverantwoording als ook het verder nadenken over waar het ambitieniveau ligt ten aanzien hiervan.

Een zogenoemd In-control statement zal mogelijk te vroeg komen of zelfs niet kostenefficiënt zijn of niet in lijn liggen met uw ambitie. Echter op bepaalde andere processen liggen nog veel kansen, waardoor men verder “in control” kan komen. Vanwege het oordeel met beperking bij de jaarrekening 2022, als ook de significante onrechtmatigheden die over 2023 zijn geconstateerd door uw VIC-functie, adviseren wij wel om acties vanuit de kant van Almelo op te zetten rondom de beheersing van het aanbestedingsproces ten einde de impact en vervolgacties spoedig in kaart te brengen.

In onze controle zijn de volgende significante processen onderkend:

Proces	Conclusie opzet, bestaan en mogelijk werking 2023
Administratie & verslaglegging	Toereikend
Inkopen en aanbestedingen	Verbetermogelijkheden
Factuurverwerking en betalingen	Toereikend met verbetermogelijkheden
Uitkeringen Participatiewet en BBZ	Toereikend
Zorgbestedingen WMO en Jeugdwet	Toereikend
Belastingopbrengsten	Toereikend
Verhuuropbrengsten	Toereikend
Algemene uitkering en overige baten	Toereikend
Personeel en salarisadministratie	Toereikend
Subsidieverstrekkingen en lasten uit inkomensoverdrachten	Toereikend met verbetermogelijkheden
Grondexploitatie	Toereikend
Fraude- en anti-corruptiebeheersing	Toereikend met verbetermogelijkheden
Geautomatiseerde omgeving	Afzonderlijk gerapporteerd

Ten aanzien van opzet en bestaan geven wij het proces een classificatie mee:

Verbetermogelijkheden:

Binnen het proces is sprake van significant risico en/of er is sprake van verschillende tekortkomingen observaties binnen de AO/IB en vragen hier op korte termijn uw aandacht voor;

Toereikend met verbetermogelijkheden:

Binnen het proces is sprake van verhoogd risico en/of er is sprake van verschillende observaties binnen de AO/IB en vragen hier op middellange termijn (opvolging in boekjaar T+1) uw aandacht voor;

Toereikend:

Binnen het proces is sprake van risico en er is geen sprake van observaties binnen de AO/IB. Hiermee concluderen wij dat dit proces in opzet en bestaan voldoende is om het proces van het opstellen van de jaarrekening te ondersteunen.

Eshuis

IT-audit

Per saldo persoonlijker

IT-audit

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Samenvatting tekortkomingen IT-audit

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel over de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen hebben betrekking op de onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij geen volledigheid pretenderen.

Wij hebben als onderdeel van de jaarrekeningcontrole de opzet, bestaan en effectieve werking van de voor de jaarrekeningcontrole relevante General IT Controls binnen Decade, Donau en Suite getoetst. Hierbij hebben wij in totaliteit zeven observaties geïdentificeerd. Hierbij zijn echter geen significante bevindingen onderkend die een mogelijk hoog risico en potentieel een grote impact op de jaarrekening, compliance en/of operationele prestaties kunnen hebben. Wij bevelen management wel aan om de observaties zo spoedig mogelijk te onderzoeken en hierop acties uit te zetten. Belangrijkste bevindingen zijn onder meer het aanscherpen van wachtwoorden van verschillende generieke accounts in de wachtwoordkluis en de periodieke controle op ingestelde mandaten binnen Donau en Decade.

Op basis van de kwaliteit van de beheersing zijn wij van mening dat deze van voldoende hoog volwassenheidsniveau is om een systeemgerichte aanpak te ondersteunen in onze jaarrekeningcontrole. Hierdoor zijn wij in staat om in onze controle te steunen op de systemen in scope, te weten Decade, Donau en Suite4SociaalDomein. Dit getuigd naar ons inziens de grote stappen die de gemeente heeft gezet in het verder verbeteren van uw beheersing, zoals ook blijkt uit de opvolging van de bevindingen naar aanleiding van de IT-audit over boekjaar 2022.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

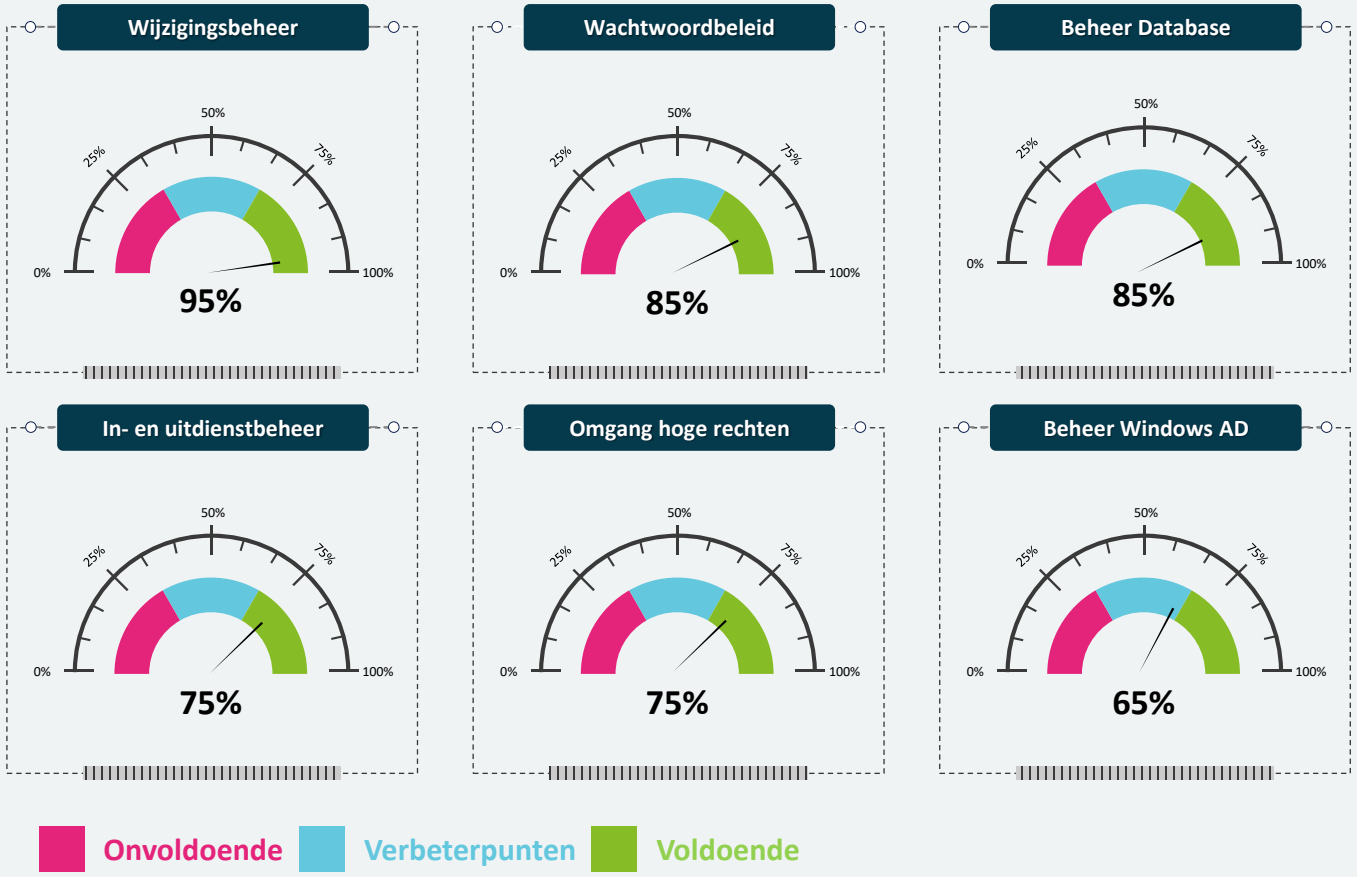
Overeenkomstig artikel 2:393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek zijn wij verplicht om onze bevindingen te rapporteren met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle heeft geen aangelegenheden geïdentificeerd die op dit gebied aan u gerapporteerd moeten worden, anders dan de waarnemingen zoals hiervoor besproken.

IT-audit

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Visuele samenvatting beheersing IT omgeving

Hieronder vindt u op een hoog niveau gevisualiseerd, hoe wij uw beheersing per belangrijke categorie inschatting op een schaal van 0% tot 100%. De scores houden verband met de gevonden bevindingen en effectiviteit van de general IT controls zoals vermeld in onze managementletter.

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

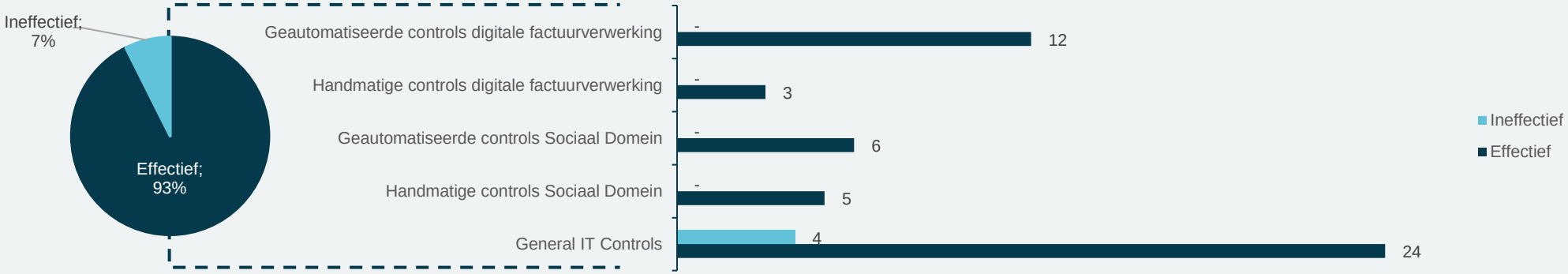
IT-audit

Samenvatting IT-audit

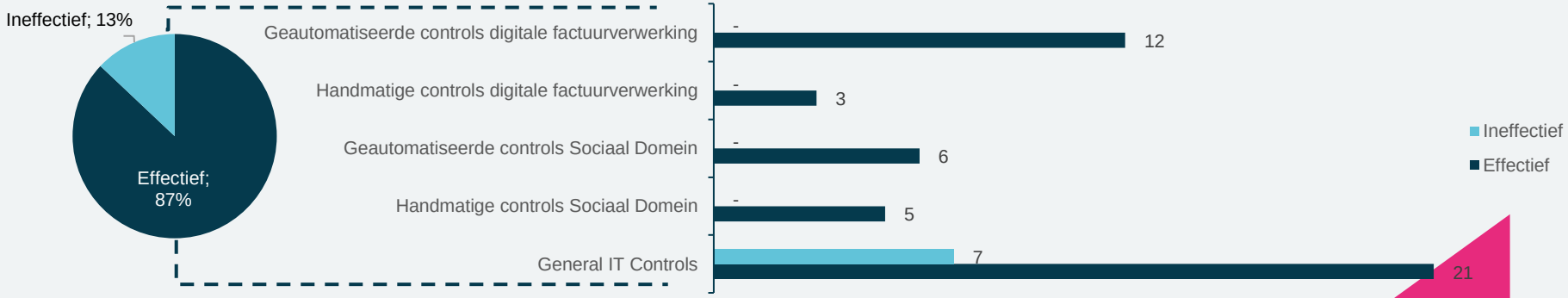
Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2023 en begin 2024 een IT-audit uitgevoerd. Deze IT-audit is primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onderstaand hebben wij in samenvattende vorm onze belangrijkste bevindingen opgenomen. Wij merken op dat de gemeente Almelo ook dit jaar heeft ingezet op de beheersing rondom het sociaal domein, het grootboek en de digitale factuurverwerking. Wij hebben diverse General IT Controls rond de relevante informatiesystemen, alsmede 18 sleutel application- en handmatige controls in het proces van het sociaal domein en de digitale factuurverwerking, getoetst.

Het eindoordeel hierbij is dat wij kunnen steunen op het proces rond de verantwoording van de declaraties van zorgaanbieders, de verantwoording van de uitkeringen op grond van artikel 69 Participatiewet en het proces rondom de digitale factuurverwerking. Hierdoor zijn wij in staat om in onze controle te steunen op het systeem in scope, te weten Suite4SociaalDomein, Unit4 Decade en FileLinx Donau. Voor de gemeente Almelo is dit een belangrijke stap voorwaarts naar het zichtbaar borgen van de data-kwaliteit. Dit biedt ook ruimte om na te denken voor een verdere verbetering van het volwassenheidsniveau van de rechtmatigheidsverantwoording.

Getoetste interne beheersing boekjaar 2023

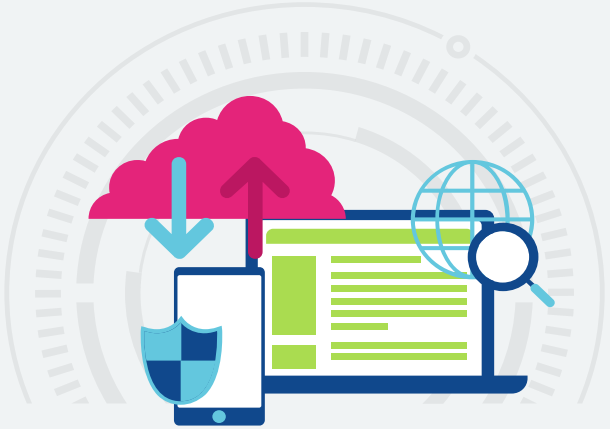
Getoetste interne beheersing boekjaar 2022

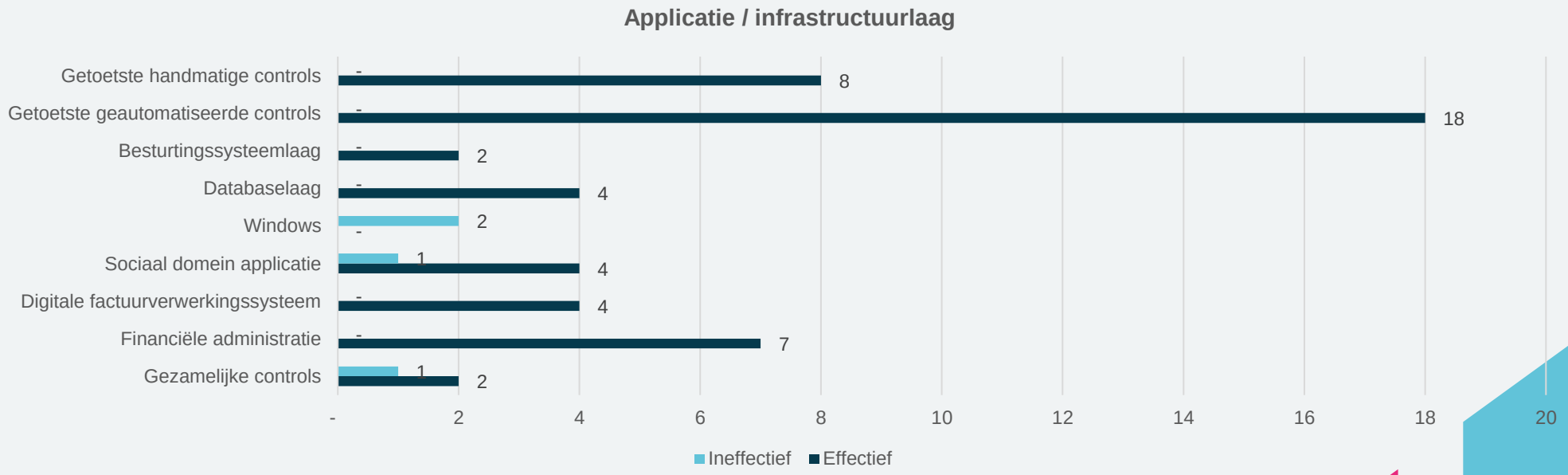

IT-audit

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Op basis van het testen van de algemene IT-beheersingsmaatregelen hebben wij geen bevindingen geconstateerd die de controleaanpak, waarbij gesteund wordt op de IT-beheersingsmaatregelen (geautomatiseerde beheersingsmaatregelen), beïnvloeden. De tekortkomingen die wij hebben vastgesteld in de algemene IT-beheersingsmaatregelen zijn door ons gemitigeerd door middel van aanvullende (gegevensgerichte) werkzaamheden. Wij merken echter op dat het management op bepaalde gebieden additionele verbeteringen kan doorvoeren om de effectiviteit van de algemene IT-beheersingsmaatregelen verder te vergroten.

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

IT-audit

NIS2 en de implementatie bij de gemeente Almelo

Cyberaanvallen in de vorm van onder meer ransomware nemen steeds vaker toe en de impact en schade eveneens. Zoals ook bij de verbonden partij van Almelo is gebeurd, te weten het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente. Het inzicht en beheersing van de de toeleveringsketen is hier cruciaal in. In het kader van de aanstaande implementatie van de NIS2-richtlijn, heeft de gemeente een aantal belangrijke stappen te ondernemen om te voldoen aan de nieuwe eisen en om haar cybersecurity veerkracht te versterken. Hieronder worden de belangrijkste aspecten en acties beschreven die zijn uitgevoerd:

Risico-analyse Cybersecurity

De gemeente dient een uitgebreide risico-analyse uit te voeren om de voornaamste cybersecurity risico's in kaart te brengen. Deze analyse moet een gedetailleerde beoordeling omvatten van potentiële dreigingen en kwetsbaarheden die van invloed kunnen zijn op de IT-infrastructuur en kritieke diensten van de gemeente. De bevindingen van deze risico-analyse zullen helpen om specifieke gebieden te identificeren waar aanvullende beveiligingsmaatregelen noodzakelijk zijn.

Self-assessment ten aanzien van de BIO 2.0 maatregelen

Daarnaast is het verstandig om als gemeente tijdig een self-assessment uit te voeren met betrekking tot de maatregelen uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) 2.0. Dit self-assessment is ook specifiek gericht op de dreiging van ransomware, een van de meest urgente en groeiende bedreigingen op het gebied van cybersecurity. Het resultaat van deze zelfevaluatie zal inzicht geven in de huidige staat van de informatiebeveiliging en de effectiviteit van de bestaande maatregelen. Waar nodig moeten verbeteringen worden doorgevoerd om te voldoen aan de BIO 2.0 normen en de weerbaarheid tegen ransomware-aanvallen te vergroten.

Risico-inschatting en beheersing van de toeleveringsketen

Een ander belangrijk aspect van de voorbereiding op de NIS2-richtlijn is het in kaart brengen van de toeleveringsketen van de gemeente. De gemeente moet een uitgebreide risico-inschatting uitvoeren op haar toeleveringsketen en de bijbehorende leveranciers. Hierbij moet specifiek worden gekeken naar de vereisten rondom ISAE 3402/3000 certificeringen en het gewenste beveiligingsniveau. Op basis van deze risico-inschatting moeten de leveranciersmanagementprocessen worden aangescherpt. Dit omvat onder andere het stellen van strengere beveiligingseisen aan leveranciers en het implementeren van aanvullende maatregelen om de beveiliging van de toeleveringsketen te waarborgen.

Huidige status bij de gemeente Almelo

Vanuit onze IT-audit als ook vanuit inlichtingen van de gemeente stellen wij vast dat informatiebeveiliging veel aandacht heeft. De gemeente maakt momenteel een inhaalslag op het gebied van informatiebeveiliging en alle gerelateerde projecten rondom dit onderwerp. Het doel is om vanaf volgend jaar te werken volgens een risico-gestuurde aanpak voor projecten en om deze aanpak te borgen in de processen. Anno 2024 is men al begonnen met het risico gestuurd aanvliegen van projecten en programma's.

Op dit moment is de gemeente bezig met het borgen van processen en procedures die noodzakelijk zijn om de huidige risico's binnen de bedrijfsvoering te beheersen. De risico’s die momenteel worden gelopen, hebben een te hoge impact op de bedrijfsvoering. Door deze processen en procedures eerst goed te verankeren, wil men de cyberveiligheid naar een hoger niveau tillen.

IT-audit

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

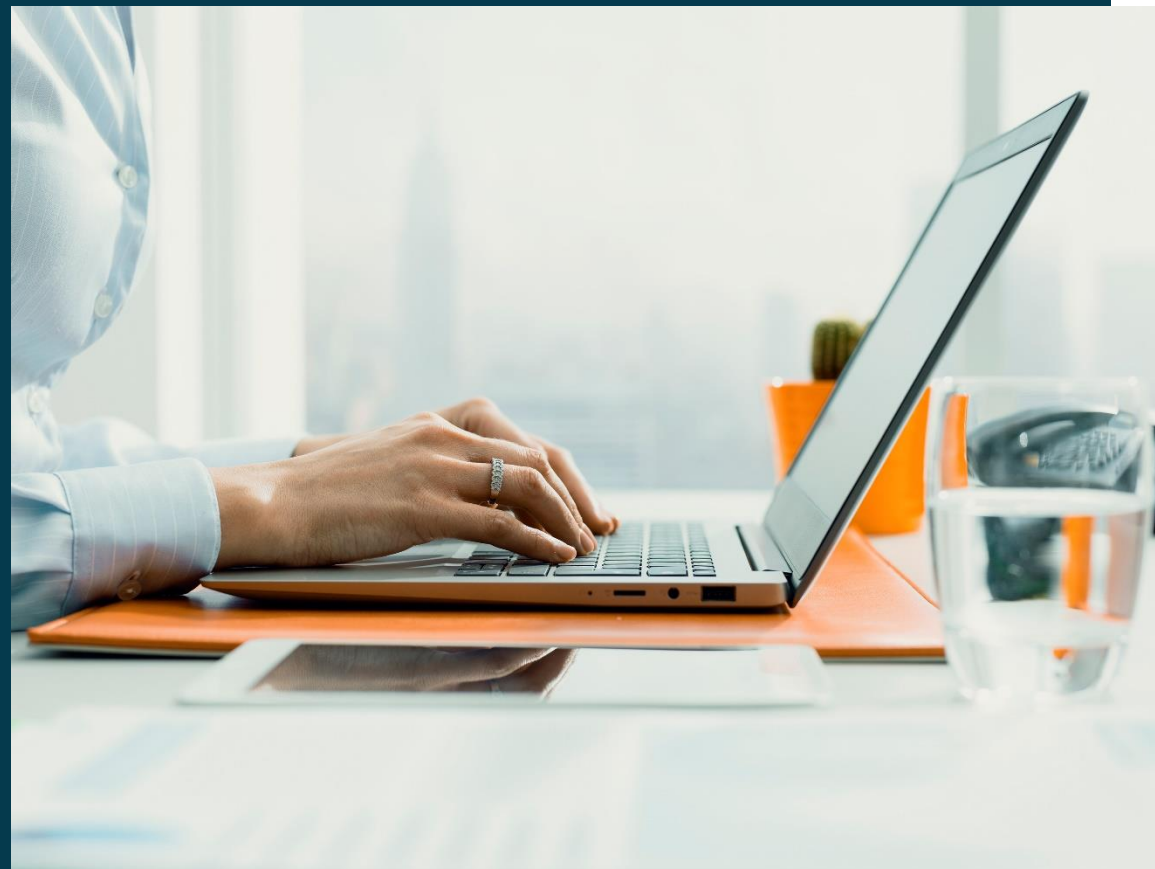
De self-assessment ten aanzien van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) 2.0 is nog niet uitgevoerd. De prioriteit ligt eerst bij het versterken van de processen en procedures. Zodra deze zijn geborgd, zal een self-assessment worden uitgevoerd om te meten hoe de gemeente ervoor staat en waar verdere verbeteringen nodig zijn. Dit self-assessment zal helpen om de beveiligingsmaatregelen te evalueren en te verbeteren, zodat volledig aan de BIO 2.0 normen kan worden voldaan.

Het project rondom leveranciersmanagement is eveneens als prioriteit 1 gekenmerkt. Dit betekent dat men werkt aan een uitgebreide risico-inschatting van de toeleveringsketen en de bijbehorende leveranciers. Het doel is om strengere beveiligingseisen te stellen aan de leveranciers en aanvullende maatregelen te implementeren om de beveiliging van de toeleveringsketen te waarborgen.

Eshuis

Overige aangelegen-heden

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Overige aangelegenheden

In dit onderdeel geven wij een samenvatting van overige aangelegenheden en bepaalde vereiste communicaties.

Bevestigingen van het management

Wij hebben het management ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving. Wij hebben van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Geen meningsverschil met het management of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het management en de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Eshuis

Bijlagen

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 1a: Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van niet-gecorrigeerde controleverschillen boven de rapportagedrempel van € 184.000.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen	Jaarrekeningpost	Resultatenrekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit
[Correctieverschil] Impact niet gecorrigeerde afwijkingen over boekjaar 2022, welke in exploitatie van 2023 zit welke feitelijk in de beginbalans had moeten worden verantwoord.	Eigen vermogen				€ 1.936.279
	Exploitatie	€ 1.936.279			
[Correctieverschil] Wij hebben geconstateerd dat de gemeente Almelo niet haar prognose model heeft toegepast voor het kunnen inschatten van de nog te betalen jeugd en WMO bestedingen. Op basis van daadwerkelijke afloop en productieverantwoordingen blijkt dat hierdoor de bestedingen te laag zijn ingeschat.	Overlopende passiva				€ 448.285
	Sociale uitkeringen in natura	€ 448.285			
[Correctieverschil] Wij hebben geconstateerd dat per abuis een project is geactiveerd dat niet voldoet aan de vereisten zoals gesteld in de notitie materiële vaste activa zoals uitgebracht door het BBV.	Materiële vaste activa				€ 232.023
	3.8 Overige goederen en diensten	€ 232.023			
[Presentatieverschil] Per abuis is in de SISA bijlage onder indicator H32/06 het totaal beschikte bedrag verantwoord in plaats van de daadwerkelijke meerkosten energie zoals voorgeschreven vanuit de invulwijzer.	SiSa bijlage H32/06			€ 337.406	
	SiSa bijlage H32/06				€ 337.406
[Presentatieverschil] Presentatieverschil geconstateerd ter waarde van € 995.000 in de voorzieningen Riolering egalisatie en de Riolering vervanging. Het betreft een onterechte dotatie aan de voorziening Riolering vervanging, welke op basis van het BBV dient te worden afgeroamd op de voorziening voor beklemde middelen waarvan de bestemming gebonden is.	Voorziening Middelen van derden waarvan bestemming gebonden is				€ 995.000
	Voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen			€ 995.000	
Totaal		**€ 2.616.181**	**-**	**€ 1.332.406**	**€ 3.948.993**

Bijlage 1b: Onzekerheden in de controle

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van onzekerheden in de controle boven de rapportagedrempel van € 184.000.

Onzekerheden	Jaarrekeningpost	Resultatenrekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit
Geen onzekerheden in de controle					

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 1c: In de controle opgenomen aanpassingen

De onderstaande tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde afwijkingen boven de rapportagedrempel van € 184.000.

Gecorrigeerde controleverschillen	Jaarrekeningpost	Overzicht van baten en lasten		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit
[Gemeente Almelo] Per abuis is in de SISA bijlage onder indicator H32/06 het totaal beschikte bedrag verantwoord in plaats van de daadwerkelijke meerkosten energie zoals voorgeschreven vanuit de invulwijzer.	SiSa bijlage H32/06	€ 337.406			
	SiSa bijlage H32/06		€ 337.406		
Totalen correcties		**€ 337.406**	**€ 337.406**	**-**	**-**

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 1d: In de controle opgenomen aanpassingen rechtmatigheidsverantwoording

De onderstaande tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde afwijkingen boven de rapportagedrempel van € 184.000.

Gecorrigeerde controleverschillen	Criterium	Rechtmatigheidsverantwoording
		Bruto
Totalen correcties		

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 1e: Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om de gemeenteraad in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hierna bevat een weergave van díe onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat de gemeenteraad deze nader dient te beoordelen.

Aard van de gecorrigeerde controleverschillen	Getrouwheid
Niet van toepassing	N.v.t.

Bijlage 1f: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting fout/onzekerheid
JenV A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			
BZK C105	SPUK Startbouwimpuls			
BZK C210B	Specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (Sisa tussen medeoverheden)			
BZK C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen			
BZK C32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen SUVIS21-01100889			
BZK C32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen SUVIS21-01100900			
BZK C32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen SUVIS21-01736130			
BZK C32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen SUVIS21-2-03064731			
BZK C55	Aanpak energie armoede			
BZK C56	Regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen (RHA 2021) RHA2021-02337717			
BZK C56	Regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen (RHA 2021)			
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen			
BZK C72	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 3e ronde			
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
BZK C94	Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie			
OCW D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): **Goedkeurend**

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: **Goedkeurend**

Bijlage 1f: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting fout/onzekerheid
OCW D14	Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
OCW D19	Specifieke uitkering tijdelijke onderwijs huisvesting Oekraine			
OCW D21	Specifieke uitkering impuls jongerencultuur			
OCW D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters			
OCW D23	Verlening Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen			
IenW E104	Regeling specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur			
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden) IENW/BSK-2021/213658			
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden) IENW/BSK-2022/261992			
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden) IENW/BSK-2023/377838			
IenW E83	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022			
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023			
IenW E85	Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen intelligente verkeersregelinstallaties			
IenW E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater			
IenW E97	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023			
EZK F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-.en energiebeleid (CDOKE)			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): **Goedkeurend**

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: **Goedkeurend**

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 1f: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting fout/onzekerheid
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet – gemeentedeel 2016			
SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) – gemeentedeel 2016			
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)			
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022			
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel			
SZW G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente			
VWS H4	Specifieke uitkering stimulering sport			
VWS H8	Specifieke uitkering Regeling Sportakkoord 2020-2022			
VWS H12	Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken			
VWS H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning			
VWS H30	Specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026			
VWS H31	Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen (SPUK NEAS)			
VWS H32	Specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): **Goedkeurend**

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: **Goedkeurend**

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 2: Onafhankelijkheid

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Almelo

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Eshuis Registeraccountants B.V. en haar zuster- en of dochterondernemingen en de gemeente, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Eshuis beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico’s ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Eshuis.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze partners en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.